

İlham Əliyev

İLHAM ƏLİYEV Ermənistanın təcridi siyasətini sürətləndirir

İşğalçı ölkə yeni problemlər
bataqlığına yuvarlanır

Bu birmənalı həqiqətdir ki, Ermənistanın dövlət olaraq varlığını davam etdirə bilməsi Azərbaycanla normal münasibətlərin qurulmasında, işğal siyasətindən əl çəkməsindən keçir. Əks təqdirdə Ermənistanın indiki çöküşü davam edəcək, ölkə daha böyük sürətlə tənəzzül girdabına yuvarlanacaq. Yerevan qonşu ölkələrin hamısı ilə münasibətlərini normallaşdırmasa, Dağlıq Qarabağdan silahlı qüvvələrini çəkib işğala son qoymasa, hakimiyyətdə kimin təmsilçiliyindən asılı olmayaraq, ölkədə hansısa iqtisadi tərəqqidən danışmaq mümkün deyil.

Ermənistanda Nikol Paşinyanın "Mənim addımım" blokunun tam qələbəsi ilə başa çatan növbədənən parlament seçkiləri fonunda da ölkədə yeni parçalanmalar, gərginliklər müşahidə edilməkdədir. İşğalçı ölkədə Paşinyanın hakimiyyətə gəlişi zamanı verdiyi vədlərin yerinə yetirilməsinin mümkün olmadığını, əslində, cəmiyyətdə sabiq baş nazirə inamın sürətlə eriyib yox olduğunu xüsusi vurğulamaq lazımdır.

Azərbaycan uzun müddətdir ki, düşmən ölkəyə çox aydın şəkildə Ermənistanın xilasının Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllindən keçdiyini açıq şəkildə bildirir. Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, Milli Olimpiya Komitəsində 2018-ci ilin idman yekunlarına həsr olunan mərasimdə çıxışı zamanı bu mövzuya toxunan Prezident İlham Əliyev bildirdi: "Bu il Ermənistanda çox ciddi dəyişikliklər baş vermişdir. İyirmi il ərzində hakimiyyəti qanunsuz olaraq zəbt etmiş kriminal xunta rejimi çökdü və bizim dediyimizi indi er-

mənə xalqı deyir. Kriminal, rüsvətçor rejim 20 il ərzində öz xalqını istismar edirdi və bu rejimin acı sonu məntiqə tam uyğundur. Onu da deməliyəm ki, bizim ardıcıl, məqsədyönlü siyasətimiz kriminal xunta rejiminin çökməsində öz rolunu oynamışdır. Çünki bizim siyasətimiz dəyişməz olaraq qalır. Nə vaxta qədər ki bizim torpaqlarımız işğal altındadır, biz bütün imkanlardan istifadə edib Ermənistanı təcrid vəziyyətində saxlayacağıq və buna nail olduq... Beynəlxalq müstəvidə sübut edə bilməmiş ki, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsində haqlı tərəf bizik. Yeni bütün bu və başqa amillər, əlbəttə, bizim hərbi qüdrətimiz Ermənistanı bu ağır vəziyyətə salmışdır. İşğal edilmiş torpaqlarımızın bir hissəsinin iki il bundan əvvəl işğalçılardan azad edilməsi, o torpaqlarda Azərbaycan bayrağının qaldırılması kriminal rejimə çox böyük zərbə olmuşdur. O vaxtdan bu günə qədər o ölkənin güclü olmayan dayaqları daha da laxlayaraq səradsən çıxıb".

Beləliklə, Azərbaycan seçim üçün Ermənistanı şans verir. Ermənistanın təcrid vəziyyətində qaralmaq inkişaf etməsi mümkünsüzdür və ötən zaman bunu çox aydın göstərib. Odur ki, Ermənistanı barədə düşünməlidir.

Erməniperəst rus siyasətçilər də Paşinyandan üz döndərirlər

Belə görünür ki, qarşdakı dövr ərzində həm ölkədə daxilində, həm də xaricində çox ciddi yeni problemlər yaşanacaq. Yerevanın bu gedişlə qarıcədəki müəyyən dəstəklərindən də tam məhrum olması gözlənilir.

Bir vaxtlar Rusiyada Ermənistanı lobbicilik edən qüvvələr indi tamam əks mövqə sərgiləyirlər.

Əsas səbəb kimi də o göstərilir ki, Paşinyan antirusiya siyasəti yürüdü və Qərbdən gələn göstərişlər əsasında hərəkət edir. Rusiya rəhbərliyinin Paşinyanı təcrid etməsi də erməni mediasında xüsusi gündəmə saxlanılır. Açıq qeyd olunur ki, Paşinyan Ermənistanın ənənəvi strateji müttəfiqi olan Rusiya ilə münasibətləri korlamaq xəttini seçib.

Eyni zamanda, Ermənistan özünə əsas dayağ hesab etdiyi KTMT-ye üzv dövlətlərlə, xüsusilə də Qazaxıstan və Belarusla münasibətləri kifayət qədər korlayıb. Belə olan halda həm ölkənin daxili, həm də xarici siyasəti çox ciddi problemlərlə rəstləşib. Bu halda Paşinyanın qarşıda dayanacaq ağır vəzifələrin öhdəsindən gələ biləcəyi sual altındadır.

Məhz belə vəziyyətdə bir vaxtlar Ermənistanı müdafiə edən hətta ən erməniperəst rus siyasətçilər belə artıq Paşinyandan üz döndərirlər. Onlardan biri də Rusiya Dövlət Dumasının MDB işləri və həmvətənlər üzrə komitəsinin sədr müavini, MDB Ölkələri İnstitutunun rəhbəri Konstantin Zatulindir. Zatulın artıq açıq formada qeyd edir ki, Paşinyan dönməndə Yerevanın əməli və sözü bir-biri ilə ziddiyyət təşkil edir: "Paşinyan hökuməti deyir ki, bu münasibətlər heç zaman indiki kimi yaxşı vəziyyətdə olmayıb. Bundan sonra isə Rusiya dəmiryollarına qarşı araşdırmalara başlanılır. Rusiya Federasiyası ilə əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsindən danışılır və "Qazprom"a qarşı cinayət işi açılır".

Bu fonda KTMT-nin sabiq baş katibi Yuri Xaçaturov barədə danışarkən Zatulın bildirdi ki, kübheşiz, Rusiya inqilabçılar tərəfindən siyasi motivlər əsasında aparılan təqibləri qeyri-kafi olaraq qiymətləndirir.

Ardı 5-ci səh.

Azərbaycan-Türkiyə dostluq və qardaşlıq münasibətləri ən yüksək səviyyədədir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev dekabrın 14-də Türkiyə Respublikasının xarici işlər naziri Məvlud Çavuşoğlunu qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlət başçısı ilk növbədə Ankarada dəmir yolu qəzası nəticəsində insan tələfatı ilə əlaqədar başsağlığı verdi. Prezident İlham Əliyev Azərbaycan-Türkiyə dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin bu gün ən yüksək səviyyədə olduğunu qeyd etdi, 2018-ci

il ilin əlaqələrimizin daha da möhkəmləndirilməsi baxımından çox məhsuldar il olduğunu dedi. Özünün Türkiyəyə çoxsaylı səfərlərinə və eləcə də Türkiyə Prezidentinin Azərbaycan səfərlərinə toxunaraq dövlət başçısı bildirdi ki, birgə iştirak etdiyimiz layihələrin açılışları, Azərbaycanla Türkiyənin təşkil etdiyi hərbi parad və digər önəmli hadisələr birliyi bütünü dünyaya nümayiş etdirdi. Birgə həyata keçirilən layihələrdən danışan Prezident İlham Əliyev TANAP, TAP, Bakı-Tbilisi-Qars və eləcə də digər layihələrin dünyaya üçün böyük əhəmiyyət daşıdığını və ölkələrimizin bütün məsələləri bağlı bir-birini dəstəklədiyini dedi. Dövlət başçısı Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində Türkiyənin hər zaman birmənalı şəkildə Azərbaycanın yanında olduğunu və Türkiyənin bu məsələ ilə bağlı verdiyi son açıqlamaları məmnunluqla qeyd etdi, qardaş ölkənin bu mövqə-

yinə görə minnətdarlığını bildirdi.

Türkiyə Respublikasının xarici işlər naziri Məvlud Çavuşoğlu qəbulu və başsağlığına görə dövlətimizin başçısına minnətdarlığını bildirdi. Məvlud Çavuşoğlu Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın salamlarını və ən xoş arzularını dövlətimizin başçısına çatdırdı.

Türkiyəli nazir qeyd etdi ki, qardaş Azərbaycan və Azərbaycanın lideri Prezident İlham Əliyev hər zaman Türkiyənin yanında olub və Türkiyə də eyni şəkildə həmişə Azərbaycanın yanındadır. Məvlud Çavuşoğlu Bakıda keçirilən Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının (QDİT) Xarici İşlər Nazirləri Şurasının 39-cu iclasına toxunaraq qeyd etdi, qardaş Azərbaycanın tədbirlərini yüksək səviyyədə təşkilinə görə Azərbaycanın tərəfinə təbriklərini çatdırdı. O, Azərbaycanın mühüm beynəlxalq tədbirlərini keçirdiyi məkana çevrildiyini məmnunluqla qeyd etdi.

Məvlud Çavuşoğlu bildirdi ki, Azərbaycan və Türkiyə dövlətləri başçılarının səmimi dostluğu və qardaşlığı, onların verdiyi tapşırıqları sayəsində iki ölkənin Xarici İşlər Nazirlikləri sıx qarşılıqlı fəaliyyət göstərirlər. O, eyni zamanda, ölkələrimizin həyata keçirdiyi qlobal layihələrin önəmli qeyd etdi və qarşıda bir çox görülməsi mühüm işlərin olduğunu dedi.

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə toxunaraq bu münasibətdə Azərbaycanın ərazi bütövlüyü əsasında həlli ilə bağlı Türkiyənin bundan sonra da güclü dəstək verəcəyini qeyd etdi. Söhbət zamanı ikitərəfli münasibətlərin perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı. Dövlətimizin başçısı Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın salamlarına görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını və ən xoş arzularını Türkiyə Prezidentinə çatdırmağı xahiş etdi.

TANAP

Azərbaycanın təşəbbüsü və liderliyi ilə həyata keçirilən möhtəşəm layihə

2018-ci il iyunun 12-də Türkiyədə - Əskişəhərdə TANAP-ın (Transadolü Qafqaz Boru Kəməri) istifadəyə verilməsi münasibətilə tənəzzülü mərasim keçirildi. Bu, "Cənub qaz dəhlizi" layihəsinin salnaməsində ən önəmli yerlərdən birini tutan hadisədir. Çünki TANAP bu dəhlizi yaradan üç kəməri birləşdirən möhkəm halqadır. Onu "Cənub qaz dəhlizi"nin onurğa sütunu, möhkəm qolu da adlandırlar.

TANAP "Cənub qaz dəhlizi"nin ən böyük hissəsidir, bir tərəfdən CQBK-ya (Cənubi Qafqaz Boru Kəməri), digər tərəfdən TAP-a (Transadriatik Qaz Boru Kəməri) bağlıdır. Belə ki, "Şahdəniz" qazını Azərbaycanın və Gürcüstanın ərazisi ilə daşıyan CQBK Gürcüstan-Türkiyə sərhədində TANAP-la birləşir.

TANAP Türkiyənin 20 vilayətindən, o cümlədən Ərdəhan, Qars, Ərzurum, Gümüşhane, Ərzincan vilayətlərindən keçir. Marşrut boyu kəməri Türkiyənin 67 rayonunu və 600 kəndini arxada qoyub Türkiyə-Yunanistan sərhədinə çatır və oradakı Kipoi məntəqəsində TAP-a qovuşur.

TANAP üzrə Hökumətlərarası Sazişi 2012-ci ilin iyun ayında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Türkiyənin o vaxt baş naziri, indi isə Prezidenti olan Rəcəb Tayyib Ərdoğan İstanbulda imzalamışlar.

Ardı 8-ci səh.

Bir ildə 6 görüş

2018-ci il Azərbaycan-Rusiya əlaqələrinin inkişafı baxımından əlamətdar dövrdür

Azərbaycanla Rusiya arasında əlaqələr son dövrlərdə daha da möhkəmlənən dövlətlərarası münasibətlərə, dostluğa, mehriban qonşuluğa əsaslanır. Bu gün iki ölkə arasında əlaqələr artıq strateji səviyyəyə yüksəlib. Münasibətlər beynəlxalq əməkdaşlıqdan tutmuş iqtisadi və hərbi sahələrə qədər geniş spektri əhatə edir, müxtəlif sahələrdə yüzdən artıq sənəd imzalanıb. Mübaligəsinə demək olar ki, Azərbaycan-Rusiya münasibətləri dinamik yüksəliş mərhələsindədir. İki ölkə ictimai-siyasi, ticarət-iqtisadi və humanitar sahələrdə sıx əməkdaşlıq edir. Rusiyanın subyektləri ilə Azərbaycanın regional rəhbərlikləri əlaqələri səmərəli və dinamik inkişaf yolundadır.

Strateji səviyyəyə yüksələn əlaqələr

Baş çatmaqda olan 2018-ci il Azərbaycan-Rusiya münasibətlərinin inkişafı baxımından uğurlu mərhələ hesab etmək olar. Çünki bu il Azərbaycan və Rusiya prezidentlərinin qarşılıqlı səfərləri və ümumilikdə il ərzində 6 dəfə görüşmələri iki ölkə arasında bərabərhüquqlu və

qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın daha da genişlənməsinə güclü təkan verib. Bu səfərlər və görüşlər qarşılıqlı ikitərəfli əlaqələrin perspektivləri müzakirə edilmiş, beynəlxalq və regional məsələlərə dair fikir mübadiləsi aparılıb. Ən əsası, səfərlərin hər biri münasibətlərin strateji və dostluq xarakterini, iki ölkənin dost və tərəfdaş olduğunu təsdiqləyib.

Ardı 5-ci səh.

Real iş, yüksək inkişaf

Biz tarixi irsimizin, zəngin mədəni irsimizin əsasında müasir, güclü Azərbaycan qururuq.

İlham ƏLİYEV

Müasir dövrdə hər bir xalqın özünəməxsusluğunu şərtləndirən amillər onun dövlətçilik ənənələri ilə yanaşı, həm də global planda maddi və mənəvi mədəniyyəti əsasında müəyyənləşir. Bu özünəməxsusluq hissi ilə səciylənən, milli kimliyi ifadə edən dəyərlər eyni zamanda hər bir millətin sərvəti və toxunulmaz xəzinəsidir.

Azərbaycanın milli mədəniyyəti, ənənə və dəyərləri xalqın əsrələrdən çıxması inamına söykənir, özündə böyük bədii-estetik, əxlaqi, ictimai və dünyəvi dəyərləri ehtiva edir. Həm də ümumbəşəri mütərəqqi dəyərlərə tolerant münasibət bəsləməklə müasirliyə və yeniliyə can atır. "Müasirlik, yenilik və eyni zamanda milli dəyərlərə, milli köklərə bağlılıq. Bugünkü Azərbaycanı təsvir edən bu ideya artıq həqiqətə bənzərdir. Biz tarixi irsimizin, zəngin mədəni irsimizin əsasında müasir, güclü Azərbaycan qururuq" deyə Prezident İlham Əliyev müasir çağırışlara cavab verən mütərəqqi ideyaları yaşadıb inkişaf etdirəcəyini xüsusi vurğulayıb. Dövlət başçısı bütün fəaliyyətində qeyd olunan bu sahələri daim diqqət mərkəzində saxlayacağını bildirdi. Bu gün ölkədə ələ bir siyasət həyata keçirilir ki, milli ideya özündə həm siyasi məkənin demokratikləşdirilməsini, mütərəqqi və hərtərəfli iqtisadi inkişafı, dünya birliyinə inteqrasiyanı, həm də milli ruhu və özünəməxsusluğu qoruyub saxlamağı ehtiva edir.

Ardı 7-ci səh.

Azərbaycanla İran arasında əlaqələr dərin tarixi köklərə malikdir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev dekabrın 14-də İran İslam Respublikasının informasiya və milli təhlükəsizlik naziri Seyid Mahmud Ələvini qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlət başçısı Azərbaycan-İran əlaqələrinin çox uğurla inkişaf etdiyini və bu gün yüksək səviyyədə olduğunu dedi. Prezident İlham Əliyev həm özünün İrana, həm də İran Prezidentinin Azərbaycana səfərlərini məmnunluqla xatırlayaraq bu səfərlərin münasibətlərimizin möhkəmlənməsində rolunu qeyd etdi. Xalqlarımız arasında əlaqələrin dərin tarixi köklərə malik olduğunu deyən Prezident İlham Əliyev bu gün bizim dost və qardaş iki ölkə kimi əlaqələrimizin genişləndiyini vurğuladı. Dövlət başçısı ölkələrimizin ikitərəfli əsasda imzaladığı sənədlərin uğurla icra edildiyini bildirdi. Prezident İlham Əliyev İran İslam Respublikasının informasiya və milli təhlükəsizlik naziri Seyid Mahmud Ələvini ölkəmizə səfərinin ikitərəfli münasibətlərin inkişafına töhfə verəcəyinə əminliyini ifadə etdi.

İnformasiya və milli təhlükəsizlik naziri Seyid Mahmud Ələvi ilk növbədə İran

İslam Respublikasının Prezidenti Həsən Ruhaninin səmimi salamlarını dövlətimizin başçısına çatdırdı. O bildirdi ki, Prezident Həsən Ruhani Azərbaycan Prezidentini barəsində danışan za-

man onu bir qardaş kimi görür və hər zaman Prezident İlham Əliyevin qurucu insan olduğunu qeyd edir.

Söhbət zamanı əməkdaşlığın perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

Dövlət başçısı İran İslam Respublikasının Prezidenti Həsən Ruhaninin salamlarına görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını İran Prezidentinə çatdırmağı xahiş etdi.

Kürdəmir rayonunun Karrar-Bağman-Böyük Kəngərli avtomobil yolunun tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Altı min nəfər əhalinin yaşadığı 7 yaşayış məntəqəsini birləşdirən Karrar-Bağman-Böyük Kəngərli avtomobil yolunun tikintisi məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il dövlət büdcəsinin dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu xərclərinin bölgüsündə avtomobil yollarının tikintisi və yenidən qurulması üçün nəzərdə tutulmuş vəsaitin ilkin olaraq 2,82 milyon (iki milyon səkkiz yüz iyirmi min) manatı Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinə ayrılın.

2. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu sərəncamın irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 14 dekabr 2018-ci il

Azərbaycan Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyinin əməkdaşlarına ali hərbi və ali xüsusi rütbələrin verilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 24-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Akademiyasının rəisi Baba Hacı-Baba oğlu Salayevə general-mayor ali hərbi rütbəsi verilsin.

2. Azərbaycan Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Kichikəhmli Gəmilərə Nəzarət və Sularda Xilasetmə Dövlət Xidmətinin rəisi Rüfət Lətif oğlu Fəradova daxili xidmət general-mayoru ali xüsusi rütbəsi verilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 14 dekabr 2018-ci il

Azərbaycan Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyinin əməkdaşlarına "Əməkdar mühəndis" fəxri adının verilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

Azərbaycan Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyində səmərəli fəaliyyətinə görə aşağıdakı şəxslərə "Əməkdar mühəndis" fəxri adı verilsin:

Ələsgərov Ələsgər Cəlal oğlu
Mənsimov Sahil Səfər oğlu

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 14 dekabr 2018-ci il

Azərbaycan Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyinin əməkdaşlarının təltif edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

Xidməti vəzifələrini yerinə yetirərək fərqləndiklərinə görə Azərbaycan Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyinin aşağıdakı əməkdaşları təltif edilsinlər:

2-ci dərəcəli "Vətəna xidmətə görə" ordeni ilə

Mirzəyev Etibar Böyükbəy oğlu - general-leytenant
Tağı-zadə Faiq Cavad oğlu - tibb xidməti general-leytenantı

3-cü dərəcəli "Vətəna xidmətə görə" ordeni ilə

Hüseynov Elşad Məmmədəli oğlu - general-mayor
Hüseynov Etibar Hamlet oğlu - general-mayor
Məmmədov Azər Eldar oğlu - general-mayor
Adıgözəlov Elçin Şirvan oğlu - polkovnik
Aşurov Zahid Şahnezer oğlu - polkovnik
İmanov Ramiz Balas oğlu - polkovnik

"Tərəqqi" medalı ilə

Hüseynov Ramiz Vahid oğlu

"Hərbi xidmətlərə görə" medalı ilə

Abdullayev Valeh Cümşüd oğlu - general-mayor
Paşayev Şahmar Ənvər oğlu - general-mayor
Zamanov Niyazi Əhəd oğlu - general-mayor
Axundov Mehman Abdulləhim oğlu - polkovnik
Əlipaşayev Taleh Məlikməmməd oğlu - polkovnik
Hacıyev Adil Əli oğlu - polkovnik
Saadatxan Mehriban Namiq qızı - polkovnik
Tanrıverdiyev Məhəmməd Əli oğlu - polkovnik
Məmmədov Azər Eldar oğlu - polkovnik-leytenant
İsmayilov Zəmin Tofiq oğlu - mayor
Məmmədov Dönməz Əmrax oğlu - kapitan
İsayev Murad Kamil oğlu - baş leytenant
Orucov Aslan Eldar oğlu - baş leytenant
Məhərrəmov Elşad Məhərrəm oğlu - baş gizir
Aliyev Altay Mirsahib oğlu - gizir
Həsənov Firdovsi Müslüm oğlu - gizir
İsgəndərov Murad Arif oğlu - gizir
Səfərova Sima Fərhad qızı - gizir

"Dövlət qulluğunda fərqlənməyə görə" medalı ilə

Nəbiyev Yusif Mahmud oğlu - daxili xidmət general-mayoru
Əliyev Toğrul Məmməd oğlu - daxili xidmət kiçik giziri
Salmanov Pərviz İbrahim oğlu - daxili xidmət baş çavuşu
Yusubov İsmayıl Sayat oğlu - daxili xidmət baş çavuşu
Abbasov Yəsar Ədif oğlu
Bağirov Şahir Nadir oğlu
Cəbrayıllov Rəşadət Qadir oğlu
Əmiraslanov Təpdiç Əhliman oğlu
Məmmədov Rəşad Hidayət oğlu
Turrabova İlhamə Paşa qızı

3-cü dərəcəli "Fövqəladə hallar orqanlarında xidmətdə fərqlənməyə görə" medalı ilə

Abdullayev Gündüz Kərim oğlu - daxili xidmət polkovnik-leytenantı
Ələkbərov Ədalət Səmənd oğlu - daxili xidmət polkovnik-leytenantı
Ələkbərov Əlişad Hüseyn oğlu - daxili xidmət polkovnik-leytenantı
Ələsgərov Elçin Rasim oğlu - daxili xidmət polkovnik-leytenantı
Hüseynov Sənan Elçin oğlu - daxili xidmət polkovnik-leytenantı
İbrəhimov Eyvaz Soltanpaşa oğlu - daxili xidmət polkovnik-leytenantı
Mehdiyev Elvin Xanlar oğlu - daxili xidmət polkovnik-leytenantı
Quliyev İldırım İsa oğlu - daxili xidmət polkovnik-leytenantı
Şərbətov Kamil Məmməd oğlu - daxili xidmət polkovnik-leytenantı
Mirzəliyev Tahir Heydər oğlu - daxili xidmət mayoru
Abdullayev Zaur Abdulla oğlu - daxili xidmət baş çavuşu
Əliyev Valeh Əziz oğlu - daxili xidmət baş çavuşu
Əsədova Səvdə Elman qızı - daxili xidmət baş çavuşu
Hacıyev Nazir İslam oğlu - daxili xidmət baş çavuşu
Hacıyev Zaur Nizami oğlu - daxili xidmət baş çavuşu

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 14 dekabr 2018-ci il

Prezident İlham Əliyev xalq rəssamı Tahir Salahovun 90 illik yubileyinə həsr edilən sərgi ilə tanış olub

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və qızları Leyla Əliyeva dekabrın 14-də Bakı Ekspo Mərkəzində Azərbaycanın və SSRİ-nin xalq rəssamı, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı, Dövlət mükafatları laureatı, dünya şöhrətli rəssam Tahir Salahovun 90 illik yubileyinə həsr edilən sərgi ilə tanış olublar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, sərginin ekspozisiyasında Tahir Salahovun şəxsi kolleksiyasından, Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyinin, Azərbaycan Xalça Muzeyinin və Azərbaycan Dövlət Rəsm Qalereyasının fondlarından seçilmiş 80-dək xalça, 40-dək rəngkarlıq və rəsm əsəri, eləcə də 350-dək fotosəkil nümayiş olunur. Dörd min kvadratmetrik sahəni əhatə edən ekspozisiyada rəssamın yaradıcılığının bütün dövrlərini əks etdirən əsərləri yer alıb. Fotosəkillər Tahir Salahovun dünyanın məşhur elm, incəsənət və dövlət xadimləri ilə görüşlərini, onun həyatının maraqlı anlarını əks etdirir.

Ulu öndər Heydər Əliyevin Tahir Salahovla şəxsi münasibəti və dostluğu olub. Çoxşaxlı yaradıcılığı, məhsuldar ictimai fəaliyyəti xalqımız və dövlətimiz tərəfindən yüksək qiymətləndirilən Tahir Salahov müstəqil Azərbaycan Respublikasının ən ali təltiflərinə - 1998-ci ildə "İstiqlal", 2008-ci ildə "Heydər Əliyev" ordenlərinə, 2015-ci ildə Heydər Əliyev mükafatına, bu il isə 1-ci dərəcəli "Əmək" ordeninə layiq görülüb. Azərbaycan Prezidentinin müvafiq sərəncamı ilə rəssamın 80 illik yubileyi dövlət səviyyəsində qeyd olunub, İçərişəhərdə ev-muzeyi fəaliyyətə başlayıb. Bunlarla yanaşı, dahi firca ustasının çoxsaylı beynəlxalq mükafatları da var ki, bu, onun sənətinə göstərilən ehtiramın parlaq təzahürüdür.

Dövrümüzün böyük sənətkarı və tanınmış ictimai xadimi olan Tahir Salahov müasir rəssamlıq məktəbinin görkəmli nümayəndəsi kimi uzunmüddətli, səmərəli və bənzərsiz yaradıcılığı ilə zəngin mədəniyyət salnaməmizə yeni səhifələr yazıb. Eyni zamanda, milli sənət xəzinəmizin qızıl fondunda özünə həmişəlik layiqli yer tutan əsərləri ilə Azərbaycan təsviri sənətinə dünyada geniş şöhrət qazandırb. Böyük sənətkar "Sərt üslub"un banilərindən biridir. Onun bu üslubda yaratdığı sənət nümunələrində insan təbiətini dünyaya, həyata baxışı və fəlsəfi düşüncələri rənglərən ancaq cəmlərlə deyil, doğulmuş ifadəsini tapıb. Tahir Salahov həm də Azərbaycan incəsənətinin çoxəsrlik ənənələrini Avropa boykarlıq məktəbinin nailiyyətləri ilə birləşdirib. Onun mövzu, forma, janr əlvanlığı və estetik kamilliyi ilə seçilən ecazkar rəsmləri ulvi bəşəri dəyərlər və ali məqsədlər naminə humanist fikirləri təlqin edir.

Tahir Salahov haqlı olaraq təsviri incəsənətin canlı klassiki və bütöv bir üslubun banilərindən biri hesab olunur. Onun əsərləri dünya mədəniyyəti xəzinəsinə, XX və XXI əsrlərin təsviri incəsənətinin qızıl fonduna daxildir. Böyük sənətkarın heyratəmiz portret yaradıcılığı isə sənətsevərlər tərəfindən daim rəğbətə qarşılanıb. O, vətəne məhəbbət dolu silsilə lövhələr, peyzajlar və naturmortlarında insanın təbiətə dərin mənə kəsb edən ahang-dərin mənəvi vəhdətini əks etdir-

məyə müvəffəq olub. Tahir Salahovun Azərbaycan rəngkarlığının inkişafında bütöv bir dövrü təşkil edən əsərləri bu gün dünyanın mötəbər muzeylərini, məşhur qalereyalarını bəzəyir və şəxsi kolleksiyalarda gələcək inkişafına gördüyü işlər çoxdur. Bu mənada onun gənc firca ustalarının y-

gilləri isə Azərbaycan mədəniyyətinin xarici ölkələrdə təbliğində böyük rol oynayıb. O, həmçinin böyük ustad, gözəl pədaqoq kimi tanınır. Böyük sənətkarın milli rəsamlığını gələcək inkişafına gördüyü işlər çoxdur. Bu mənada onun gənc firca ustalarının y-

tişdirilməsi sahəsində xidmətləri təqdirəlayiqdir. Prezident İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və qızları Leyla Əliyeva dünya şöhrətli rəssam Tahir Salahovun 90 illik yubileyi münasibətilə bir daha təbrik edilib, ona yeni-yeni uğurlar arzuladılar.

Bakı Ekspo Mərkəzində dünya şöhrətli rəssam Tahir Salahovun 90 illik yubileyinə həsr edilən sərgi açılıb

Dekabrın 14-də Bakı Ekspo Mərkəzində dünya şöhrətli rəssam Tahir Salahovun 90 illik yubileyinə həsr edilən sərginin açılışı olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə Tahir Salahovun keçdiyi həyat yoluna və zəngin yaradıcılığına nəzər salınıb. Ulu öndər Heydər Əliyevin dünya şöhrətli rəssam Tahir Salahovun yaradıcılığına daim yüksək diqqətlə yanaşdığına dair mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev Prezident İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın yubilyara təbrik məktubları ünvanladıklarını, dövlət başçısının xalq rəssamı Tahir Salahovun şəxsi qəbul edərkən onu 1-ci dərəcəli "Əmək" ordeni ilə təltif etdiyini xatırladı. O, Tahir Salahovun Azərbaycanın ali mükafatları ilə yanaşı, beynəlxalq səviyyədə layiq görülüyü mükafatları da qeyd edib. Artıq bir neçə gündür ki, sərginin açılışına hazırlıq işlərinin getdiyini bildi-

rən nazir görkəmli rəssamın ömür-gün yoluna nəzər salıb. Bildirib ki, onun həyatı və yaradıcılığı olduqca maraqlı və zəngin hadisələrlə doludur.

Sonra Prezident Administrasiyasının Humanitar siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Fərah Əliyeva dövlət başçısının Tahir Salahova 90 illik yubileyi münasibətilə ünvanladığı təbrik məktubunu oxuyub. "İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memariq Qoruğu İdarəsinin İdarə Heyətinin sədri Əsgər Ələkbərov 2011-ci ildən Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə İçərişəhərdə Tahir Salahovun ev-muzeyinin fəaliyyət göstərdiyini qeyd edib. Bildirib ki, paytaxtımıza gələn xarici qonaqlar, məktəblilər, gənclər dünya şöhrətli rəssamın ev-muzeyini böyük maraqla ziyarət edirlər. Sonra Azərbaycanın və SSRİ-nin xalq rəssamı, Sosialist Əməyi Qəhrəma-

ni, Dövlət mükafatları laureatı, dünya şöhrətli rəssam Tahir Salahov çıxış edib. Bildirib ki, 90 illik yubileyi münasibətilə onu ilk təbrik edən Prezident İlham Əliyev olub. Dövlət başçısına və birinci xanımına ona göstərilən diqqətə, yaradıcılığına verilən yüksək qiymətə görə minnətdarlığını bildirən Tahir Salahov ulu öndər Heydər Əliyevin də həmişə ona qayğı ilə yanaşdığını vurğulayıb. "Tale bizi bu gün bu zala toplayıb", - söyləyən görkəmli firca ustası sərginin keçirildiyi məkanın Bakı Ekspo Mərkəzi seçilməsinin təsadüfi olmadığını bildirdi. O deyib: "Bu məkan Bakının qədim, tarixi və müasir abidələrinə, tikililərinə yaxın yerləşir. Xəbəxtəmə ki, bu gün sizinlə birlikdəyəm".

Sonra sərgi ilə tanışlıq olub. Qeyd edək ki, Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatlığı ilə keçirilən sərgi dekabrın 24-dək davam edəcək.

Dövlət Sərhəd Xidmətinin 2018-ci ildə xidməti-döyüş fəaliyyətinin yekunlarına həsr olunmuş müşavirə keçirilib

Dekabrın 14-də Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) 2018-ci ildə xidməti-döyüş fəaliyyətinin yekunlarına həsr olunmuş hesabat müşavirəsi keçirilib.

Dövlət Sərhəd Xidmətinin rəisi, general-polkovnik Elçin Quliyev müşavirədə hesabat məruzəsi ilə çıxış edərək silahlı birləşmələrin və digər struktur qurumların xidməti fəaliyyətini qiymətləndirib, 2019-cu ildə Xidmətin qarşısında duran əsas vəzifə və tapşırıqları diqqətə çatdırıb.

Bildirilib ki, dövlət sərhədinin mühafizəsinin təşkilində uğurların əldə olunması dahi öndər Heydər Əliyevin sərhəd mühafizəsi sahəsindəki ideya və düşüncələrinin əzmlə gerçəkləşdirilməsi, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin dövlət sərhədinin mühafizəsi məsələlərinə ali diqqət nəticəsində mümkün olub. Prezident, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin aprelin 30-da DSX Sahili Mühafizəsinin gəmi inşası zavodunda inşası yekunlaşan beşinci "Tufan" tipli sərhəd gözetçi gəmisi ilə tanış olması, bu tipli daha bir gəminin təməlini qoyması, dəniz sərhədlərinin mühafizəsi və neft-qaz infrastrukturunun mühafizəsi üzrə mühüm tapşırıqların verilməsi Xidmətin bütün silahlı birləşmələrində və digər struktur qurumlarında ruh yüksəkliyinə səbəb olub. Bundan başqa, dövlət başçısının mayın 16-da DSX Sərhəd Qoşunlarının "Naxçıvan" əlahiddə sərhəd diviziyasının 13-cü sərhəd zəvastasında sərhəddə görüşməsi, Xidmətin fəaliyyətini tənzimləyən normativ hüquqi aktların təkmilləşdirilməsi, sərhəddə sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi məqsədilə əlavə vəsaitlərin ayrılması barədə qərarlar verilməsi, DSX əməkdaşlarına ali hərbi rütbələrin verilməsi, onları 3 orden, 41 medal və 8 fəxri ədalət təqdimatı bütün şəxsi heyət tərəfindən böyük ruh yüksəkliyi ilə qarşılanıb.

Dövlət Sərhəd Xidmətinin rəisi, general-polkovnik Elçin Quliyev Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Ali Baş Komandanlığı altında son illər dövlət sərhədinin etibarlı mühafizəsi, hərbi hissə və bölmələrin döyüş hazırlığını gücləndirilməsi, yeni silahların və döyüş texnikasının xidməti fəaliyyətdə tətbiqi, şəxsi heyətin peşəkar hazırlığının yüksəldilməsi sahəsində ciddi nailiyyətlərin əldə olunmasını, 2017-ci ildə mühüm struktur islahatlarının keçirilməsi, DSX-nin tərkibində dörd silahlı birləşmənin - Sərhəd Qoşunlarının, Çevik Hərəkət Qüvvələrinin, Sahil Mühafizəsinin və Sərhəd Nəzarətinin yaradılması ilə xidməti fəaliyyətini daha da optimallaşdırılmasını, nəticə etibarilə Azərbaycan Sərhəd Mühafizəsinə qarşıya qoyulan hər bir tapşırığı yüksək səviyyədə icra etməyə qadir olan ciddi hərbi potensialın formalaşdırılmasını xüsusi vurğulayıb.

Böyük qürur hissi ilə vurğulan ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev Dövlət Sərhəd Xidmətinin hərbi potensialını nəzərə alaraq Ermənistan ilə dövlət sərhədinin Qazax və Ağstafa rayonları ərazisində keçən hissəsindəki döyüş postlarının və müvafiq hərbi obyektlərin DSX tərəfindən təhvil alınması tapşırığını verib. Sərhəddə yüksək etimadın ifadəsi olan və Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədinin tam mühafizə altına götürülməsini əsasını qoyan bu tapşırığın Dövlət Sərhəd Xidmətinin hərbi qulluqçuları tərəfindən şəərəllə

icrası, sərhəddə hərbi qoşunların və gəmi yürüşlərində dövlət bayrağımız dalğalandırılıb. Heydər Əliyev və İlham Əliyev zirvələrinə sərhədçi yürüşləri, Yevlax şəhərində 2 kilometr uzunluğunda dövlət bayrağımızla "Zəfər doğru" yürüşü keçirilib. Həmçinin 47 ali təhsil müəssisəsində iştirak etdiyi "Heydər Əliyev və Azərbaycan tarixi" V Ümumrespublika bilik yarışının DSX Akademiyası ardıcıl ikinci dəfə qalib adını qazanıb.

Qeyd edilib ki, dövlət sərhədindən buraxılıb məntəqələrdə xidməti fəaliyyət yüksək tələblər səviyyəsində təşkil olunub. Dövlət sərhədindən keçən şəxslərin səmərəli nəzarəti və viza prosedurları sadələşdirilib, sərhəd nəzarəti sahəsində xidmətə 300-dən çox yeni əməkdaş cəlb edilib. Avropa İttifaqı, NATO, Beynəlxalq Miqrasiya Təşkilatı, GUAM, Frontex Agentliyi kimi beynəlxalq təşkilatlar və Rusiya, İran, Türkiyə, Gürcüstan, ABŞ, Əfqanıstan, Səudiyyə Ərəbistanı, Yaponiya, Belarus, Pakistanın sərhəd xidmətləri ilə qarşılıqlı münasibətlər inkişaf etdirilib, xarici şirkətlərlə hərbi-texniki əməkdaşlıq münasibətləri möhkəmləndirilib.

Vurğulanıb ki, Azərbaycana qarşı kəşfiyyət-pozuculuq fəaliyyəti məqsədilə xarici xüsusi xidmət orqanları ilə əlaqədə şübhəli bilinən 19 nəfər, məxfi əməkdaşlığa cəlb olunmuş 3 nəfər müəyyən edilib. Həmçinin xarici münasibət zonasında döyüşmüş 8 nəfərin şəxsiyyəti müəyyənləşdirilib, onlardan 5 nəfər Azərbaycan vətəndaşı saxlanılıb. Qanunsuz miqrasiya ilə məşğul olan 9 qrup, qaçaqmalçılıq, narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsi ilə məşğul olan 16 müəşəkil cinayətkar dəstə zərərsizləşdirilib. Dövlət sərhədini pozduqlarına görə 574 nəfər, sərhəddə qanunsuz qaldıqlarına görə 12 min 701 nəfər, saxlanılan 5561 nəfər saxlanılıb. Bundan başqa, 38 milyon 279,8 min manat dəyərində qaçaqmalın, 1 ton 215 kiloqram 325 qram narkotik vasitənin dövlət sərhədindən qanunsuz keçirilməsinin qarşısı alınıb.

Xidmət rəisi bildirib ki, genişmiqyaslı döyüş atışlı taktiki dəniz sərhəd təlimləri keçirilib, gəmi silahlarının gəcə və gündüz şəraitində atışları zamanı bütün təlim tapşırıqları yüksək səviyyədə icra olunub, şəxsi heyət tərəfindən böyük döyüş məharəti nümayiş etdirilib.

Sərhəd xəttində xüsusi işarəverici texniki qurğuların, texniki müşahidə məntəqələrinin və videomüşahidə kameralarının quraşdırılması nəticəsində dövlət sərhədinin pozulmasının qarşısının alınması sahəsində önəmli nəticələr əldə olunub. Elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərini xidməti-döyüş fəaliyyətində geniş istifadə edilməsi, xidmətin təşkilində innovativ məhsulların, yüksək texnologiyaların və kreativ həllərin tətbiqi məqsədilə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası ilə qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq inkişaf etdirilib.

Onun sözlərinə görə, Paşinyan Rusiyaya qarşı əks-hücumlarının artması ilə bağlı sualları cavablandıraraq S. Tarasov deyib ki, ermənilər "rus qatırı"ndan tullanmaq istəyirlərsə, qoy tullanınsınlar. "Lakin Ermənistan bundan qazana biləcəkmiz? Digər tərəfdən, ermənilər elə bir coğrafiyada yerləşirlər ki, həm Rusiya, həm də qonşu dövlətlərlə əməkdaşlığı inkişaf etdirməyə məcburdurlar. Onlar bundan qaça bilməzlər". Erməni mediası bunların fonunda yazır ki, Paşinyan Rusiya ilə münasibətləri korlamaqla Ermənistan üçün yeni problemlər yaradır.

"Kütlə qəhrəmanı" hakimiyyəti legitimləşdirməyə çalışır

Paşinyan üçün daha bir problem ölkədən kapital axınının artmasıdır. "Joxovurd" qəzeti mənbələrinin təqdim etdiyi statistikaya əsasən yazır ki, Nikol Paşinyan hakimiyyətdə gəldikdən sonra Ermənistan xaricə pul axını rekord həddə artıb. "Təkcə bu ilin oktyabr ayında Ermənistan xaricə pul axını rekord həcmi 121 milyon 461 min ABŞ dolları təşkil edib. Son 10 ayda isə ümumilikdə 951 milyon 38 min ABŞ dolları Ermənistan xaricə pul axınına qatılıb. Bu, ötən ilin eyni vaxtı ilə müqayisədə 171 milyon 842 min dollar çoxdur. Aydın olur ki, əvvəlki hakimiyyətin nümayəndələri Ermənistan birdəfəlik qaçmaq üçün varidatlarını ölkədən çıxarıblar".

Qeyd olunur ki, əvvəlki hökumətdə təmsil olunan oligarx siyasətçilər və biznesmenlər digərlərinin qanunlara gələnlərdən dərəcəsi çıxaraq Paşinyanın toruna düşməyə çalışırdı. Lakin bildirilir ki, 10 ay ərzində Ermənistan kimi kiçik və bütöçə kəsiri ilə dövlət borcu getdikcə artan bir ölkədə 1 milyarda yaxın ABŞ dollarının xaricə çıxarılması yaxşı heç nə vəd etmir. Çünki bu, həmin oligarx siyasətçilərin Ermənistanı bizneslərinin bağlanması və iqtisadiyata yandırılaraq səmərəsizliyinə geri götürülməsi deməkdir ki, nəticədə ölkədə işsizlik və yoxsulluğun səviyyəsi daha da artacaq. Belədirsə zərba Paşinyana yox, erməni xalqına dəyəcək.

Məhz belə bir vaxtda Ermənistan parlamentinin deputatı, keçmiş təbiət mühafizəsi naziri Aram Arutunyanın da ölkədən qaçdığı üzə çıxıb. "Qraraqar" yazır ki, 14 milyon ABŞ dolları məbləğində rüşvət almaq ittihamının irəli sürüldüyü Arutunyanın parlamentin iclasında toxunulmazlıqdan məhrum ediləcəkdir. Bununla yanaşı, millət vəkili Aram Arutunyanın istintaqdan yayınmasını ehtimalını nəzərə alan prokurorluq onun barəsində cinayət işi başlamaq və həbs qətimkan tədbirinin tətbiqi üçün parlamentə müraciət edib.

Arutunyan kimilərin ölkədən qaçması və pullarını da ölkədən çıxarması Ermənistanın daha böyük problemlərə üzləməsinə gətirib çıxaracaq.

Elçin CƏFƏROV, "Azərbaycan"

İLHAM ƏLİYEV Ermənistanın təcridi siyasətini sürətləndirir

İşğalçı ölkə yeni problemlər bataqlığına yuvarlanır

Əvvəlki 1-ci sah.

"Ermənistanın yeni hakimiyyətinin Rusiya ilə mütəfiqliyə son qoyaraq ABŞ-la mütəfiqlik edəcəyinə dair hər hansı bir narahatlıq varmı" sualına Zatulın bu şəkildə cavab verib: "Ermənistanın bütün prezidentləri güc mərkəzləri hesab olunan ölkələrlə, xüsusilə ABŞ və Fransa ilə yaxşı münasibətdə olmağa çalışıb. Ermənistanın iki qonşu ölkə ilə düşmən münasibətdə olması nəzərə alaraq biz ondan bunun əksini tələb etməkdə haqlı olmaya bilərik. Lakin KTMT qarşısında özünü götürdüyün öhdəliklərin varsa, həm də sənə Rusiya hərbi texnikanı, demək olar ki, pulsuz tədarük edirsə, artıq ABŞ silahını əldə etmək xeyallərini 3 dəfə ölçüb-biçməlisən".

Zatulın ABŞ Prezidentinin təhlükəsizlik məsələləri üzrə müşaviri Con Boltonun Yerevanda erməni hakimiyyət orqanlarına "tarixi prioritetləri dəyişməyə" dair təklifinə diqqət ayırdığını da vurğulayıb: "Ermənistan rejim dəyişikliyi ilə əlaqədar qeyri-adi bir vəziyyət yaranıb".

"Kütlə qəhrəmanı" hakimiyyəti legitimləşdirməyə çalışır

Baş verənlərlə bağlı rusiyalı politoloq Stanislav Tarasovun da məsələyə yanaşması olduqca maraqlıdır. O, Ermənistanın Rusiyaya qarşı çıxmasını Yerevan üçün müsbət bir şey və vəd etmədiyini qeyd edir: "Kütlə qəhrəmanı" respublika rəhbərliyinə gələrkə öz mövqeyini və hakimiyyətini legitimləşdirməyə çalışır. Lakin aydın olmalıdır ki, bəyindən Ermənistan xarici siyasət vektorlarını dəyişməyi düşünsələr də, öz coğrafiyalarından da qurtula bilməyəcəklər".

Onun sözlərinə görə, Paşinyan Rusiyaya narahət edə biləcək addımlar atır: "Məsələn, KTMT sədri Xaçaturovla bağlı ermənilər böyük bir səhvə yol verdilər. Parlamentə düşməyən, amma Paşinyana yaxın olan "Sasna Tsrer"-in radikal bəyanatlarına gəldikdə isə, belə bir təəssürat yaranır ki, Paşinyan Ermənistanın siyasətində üstünlük təşkil etməyən, lakin radikal şüarlar səsləndirə bilməsinə imkan olan bir rəqib qüvvə yaratmaq istəyir. Bu, bəzən Moskva da narahət edəcək qırımtı əsgəri parçası kimi bir şey olacaq, hərdən isə Kremlin alnarsa bir şəkildə reaksiya vermək məcburiyyətində qalacaq. Yəni Paşinyan hakimiyyətinin daxili tarazlığını yaradır, çünki "köhnə qvardiya" hələ qalmaqdadır, onların vəzifəli şəxsləri nazirliklərdə və idarələrdə çalışır.

Əvvəlki 1-ci sah.

Xatırladaq ki, Azərbaycan və Rusiya prezidentləri bu il 6 dəfə görüşüblər. Prezident İlham Əliyev bu il 3 dəfə Rusiyaya səfər edib. Dövlət başçısı bu ilin iyun və dekabr aylarında Rusiyaya işğuzar, sentyabr ayında isə rəsmi səfər edib. İyun ayında səfər zamanı Prezident İlham Əliyev futbol üzrə dünya çempionatının açılış mərasimini izləyib, dekabr ayında isə Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin daveti ilə MDB dövlət başçıları qeyri-rəsmi zirvə görüşündə iştirak edib. Təbii ki, rəsmi səfərlə yanaşı, işğuzar səfərlər zamanı iki ölkənin prezidentləri arasında keçirilən görüşlərin hər biri Azərbaycan-Rusiya əlaqələrinin inkişafına təkan verib. Dövlət başçılar avqustun 12-də Qazaxıstanın Aktau şəhərində Xəzər dənizində dövlət başçıları arasında V Zirvə toplantısında bir araya gəliblər. Sentyabr ayında isə Bakıda IX Azərbaycan-Rusiya Regionalarası Forumu keçirilib. Forumun açılışında iştirak etmək üçün Rusiya Prezidenti Azərbaycanca səfər edib. Sentyabrın sonlarında isə prezidentlər İlham Əliyev və Vladimir Putin Düşənbədə MDB Dövlət Başçıları Şurasının iclasında iştirak ediblər.

Dekabrın 13-də Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrovun qəbul edən Prezident İlham Əliyev 2018-ci il əlaqələrin inkişafında məhsuldar il adlandırılıb: "Deməliyəm ki, 2018-ci il münasibətlərimizin inkişafı baxımından çox məhsuldar il olub. Yüksək səviyyədə xeyli görüşlər, o cümlədən mənim Rusiyaya sentyabrın əvvəlində rəsmi səfərim və Rusiya Prezidenti Vladimir Vladimiroviç Putinin sentyabrın sonlarında Azərbaycana səfəri olub. Bu səfərlər çərçivəsində biz qarşılıqlı fəaliyyətimizin çox mühüm məsələlərini müzakirə etmişik, gələcək əməkdaşlıq yollarını müəyyənləşdirmişik. Həm də əminəm ki, uğurla həyata keçiriləcək çoxlu sayda sənəd imzalanıb. Bu, bizim münasibətlərimizə əlavə dinamika verəcək".

Onu da xatırladaq ki, dekabrın 12-də NATO Müttəfiq Qüvvələrinin Avropadakı

Lakin Paşinyanın son məqsədi həm də bizim üçün aşkarlıdır". Erməni cəmiyyətində Rusiyaya qarşı əks-hücumlarının artması ilə bağlı sualları cavablandıraraq S. Tarasov deyib ki, ermənilər "rus qatırı"ndan tullanmaq istəyirlərsə, qoy tullanınsınlar. "Lakin Ermənistan bundan qazana biləcəkmiz? Digər tərəfdən, ermənilər elə bir coğrafiyada yerləşirlər ki, həm Rusiya, həm də qonşu dövlətlərlə əməkdaşlığı inkişaf etdirməyə məcburdurlar. Onlar bundan qaça bilməzlər". Erməni mediası bunların fonunda yazır ki, Paşinyan Rusiya ilə münasibətləri korlamaqla Ermənistan üçün yeni problemlər yaradır.

"Koçaryanın həbsi şantaj və hədə-qorxu vasitəsilə olub"

Ermənistanın daxilində, qeyd olunduğu kimi, vəziyyət ürəkəcan deyil. Siyasət analitiklər seçkidə qalib gələn Nikol Paşinyanın sabiq prezident Robert Koçaryanın həbs edilməsinin daxili vəziyyəti gərginləşdirməyə xidmət etdiyini bildirirlər. Artıq Koçaryanın tərəfdarları təşəbbüs qrupu yaradaraq aksiyalara hazırlaşırlar. Ermənistanın digər sabiq prezidenti Serj Sarkisyanın sədri olduğu "Respublika" partiyasının icraçı orqanı apelyasiya məhkəməsinin Robert Koçaryanın həbs edilməsi haqqında qəbul etdiyi qərarla bağlı bəyanat yayıb.

Bəyanatda deyilir: "Gözlənilirdiyi kimi, apelyasiya məhkəməsi Ermənistanın ikinci prezidenti Robert Koçaryan barədə həbs qətimkan tədbiri seçdi. Bu qərarın qanuna heç bir aidiyyəti yoxdur və qərar siyasi sifarişdir. Görünür, hakimiyyət və Nikol Paşinyan seçkiqabağı dövrdə Koçaryanı həbs etməklə siyasi oponentlərinə güc nümayişi göstərmək, ölkədə qorxu atmosferini möhkəmləndirmək məqsədi güdür. Demək ki, bu, Paşinyanın şəxsi qisasıdır. Belədirsə, daha artıq ifadə işlətməyə ehtiyac yoxdur.

Qeyd etmək lazımdır ki, Paşinyan təhdid və başqa üsullarla, bütün mümkün konstitusiyaya normalarını pozaraq məhkəmələrin hakimiyyətinə müdaxilə edir. Həmçinin aydındır ki, məhkəmə hakimiyyəti özünün bütün instansiyaları ilə icra hakimiyyətinin əlavəsinə çevrilib və siyasi hakimiyyətin sifarişini yerinə yetirir. Ən təhlükəli metod - hədə-qorxu vasitəsilə həbsdirdir. Çoxsaylı hakimiyyət nümayəndələri defələrlə bəyan edib ki, həbs-qətimkan tədbirini müstəsna hallarda tətbiq etmək lazımdır. Koçaryanın həbsi şantaj və hədə-qorxu vasitəsilə olub. Bunu Ermənistan Xüsusi

si İstintaq Xidmətinin və Milli Təhlükəsizlik Xidmətinin rəhbərləri arasında telefon danışıqlarının məzmunu açıq şəkildə sübut edib".

Son 10 ayda ölkədən 1 milyard ABŞ dolları çıxarılıb

Paşinyan üçün daha bir problem ölkədən kapital axınının artmasıdır. "Joxovurd" qəzeti mənbələrinin təqdim etdiyi statistikaya əsasən yazır ki, Nikol Paşinyan hakimiyyətdə gəldikdən sonra Ermənistan xaricə pul axını rekord həddə artıb. "Təkcə bu ilin oktyabr ayında Ermənistan xaricə pul axını rekord həcmi 121 milyon 461 min ABŞ dolları təşkil edib. Son 10 ayda isə ümumilikdə 951 milyon 38 min ABŞ dolları Ermənistan xaricə pul axınına qatılıb. Bu, ötən ilin eyni vaxtı ilə müqayisədə 171 milyon 842 min dollar çoxdur. Aydın olur ki, əvvəlki hakimiyyətin nümayəndələri Ermənistan birdəfəlik qaçmaq üçün varidatlarını ölkədən çıxarıblar".

Qeyd olunur ki, əvvəlki hökumətdə təmsil olunan oligarx siyasətçilər və biznesmenlər digərlərinin qanunlara gələnlərdən dərəcəsi çıxaraq Paşinyanın toruna düşməyə çalışırdı. Lakin bildirilir ki, 10 ay ərzində Ermənistan kimi kiçik və bütöçə kəsiri ilə dövlət borcu getdikcə artan bir ölkədə 1 milyarda yaxın ABŞ dollarının xaricə çıxarılması yaxşı heç nə vəd etmir. Çünki bu, həmin oligarx siyasətçilərin Ermənistanı bizneslərinin bağlanması və iqtisadiyata yandırılaraq səmərəsizliyinə geri götürülməsi deməkdir ki, nəticədə ölkədə işsizlik və yoxsulluğun səviyyəsi daha da artacaq. Belədirsə zərba Paşinyana yox, erməni xalqına dəyəcək.

Məhz belə bir vaxtda Ermənistan parlamentinin deputatı, keçmiş təbiət mühafizəsi naziri Aram Arutunyanın da ölkədən qaçdığı üzə çıxıb. "Qraraqar" yazır ki, 14 milyon ABŞ dolları məbləğində rüşvət almaq ittihamının irəli sürüldüyü Arutunyanın parlamentin iclasında toxunulmazlıqdan məhrum ediləcəkdir. Bununla yanaşı, millət vəkili Aram Arutunyanın istintaqdan yayınmasını ehtimalını nəzərə alan prokurorluq onun barəsində cinayət işi başlamaq və həbs qətimkan tədbirinin tətbiqi üçün parlamentə müraciət edib.

Arutunyan kimilərin ölkədən qaçması və pullarını da ölkədən çıxarması Ermənistanın daha böyük problemlərə üzləməsinə gətirib çıxaracaq.

Elçin CƏFƏROV, "Azərbaycan"

Bir ildə 6 görüş

Əvvəlki 1-ci sah.

Xatırladaq ki, Azərbaycan və Rusiya prezidentləri bu il 6 dəfə görüşüblər. Prezident İlham Əliyev bu il 3 dəfə Rusiyaya səfər edib. Dövlət başçısı bu ilin iyun və dekabr aylarında Rusiyaya işğuzar, sentyabr ayında isə rəsmi səfər edib. İyun ayında səfər zamanı Prezident İlham Əliyev futbol üzrə dünya çempionatının açılış mərasimini izləyib, dekabr ayında isə Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin daveti ilə MDB dövlət başçıları qeyri-rəsmi zirvə görüşündə iştirak edib. Təbii ki, rəsmi səfərlə yanaşı, işğuzar səfərlər zamanı iki ölkənin prezidentləri arasında keçirilən görüşlərin hər biri Azərbaycan-Rusiya əlaqələrinin inkişafına təkan verib. Dövlət başçılar avqustun 12-də Qazaxıstanın Aktau şəhərində Xəzər dənizində dövlət başçıları arasında V Zirvə toplantısında bir araya gəliblər. Sentyabr ayında isə Bakıda IX Azərbaycan-Rusiya Regionalarası Forumu keçirilib. Forumun açılışında iştirak etmək üçün Rusiya Prezidenti Azərbaycanca səfər edib. Sentyabrın sonlarında isə prezidentlər İlham Əliyev və Vladimir Putin Düşənbədə MDB Dövlət Başçıları Şurasının iclasında iştirak ediblər.

Dekabrın 13-də Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrovun qəbul edən Prezident İlham Əliyev 2018-ci il əlaqələrin inkişafında məhsuldar il adlandırılıb: "Deməliyəm ki, 2018-ci il münasibətlərimizin inkişafı baxımından çox məhsuldar il olub. Yüksək səviyyədə xeyli görüşlər, o cümlədən mənim Rusiyaya sentyabrın əvvəlində rəsmi səfərim və Rusiya Prezidenti Vladimir Vladimiroviç Putinin sentyabrın sonlarında Azərbaycana səfəri olub. Bu səfərlər çərçivəsində biz qarşılıqlı fəaliyyətimizin çox mühüm məsələlərini müzakirə etmişik, gələcək əməkdaşlıq yollarını müəyyənləşdirmişik. Həm də əminəm ki, uğurla həyata keçiriləcək çoxlu sayda sənəd imzalanıb. Bu, bizim münasibətlərimizə əlavə dinamika verəcək".

Onu da xatırladaq ki, dekabrın 12-də NATO Müttəfiq Qüvvələrinin Avropadakı

Baş komandanı Körtis Skaparrotti ilə Rusiya Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi Valeri Gerasimov arasında növbəti görüş dekabrın 12-də Bakıda keçirilib. Bundan əvvəl də bu iki general arasında görüş aprel ayında Bakıda baş tutmuşdu. Belə bir mühüm görüşün Bakıda keçirilməsi də Azərbaycanla Rusiya arasındakı yüksək siyasi etimadın göstəricisidir.

Əməkdaşlıq çoxsaxəlidir

Azərbaycan və Rusiya prezidentlərinin qarşılıqlı rəsmi və işğuzar səfərlərinin müsbət nəticələri özünü təkcə siyasi sferada göstərmir. Belə ki, isti siyasi münasibətlərdən qaynaqlanan əməkdaşlıq təlləri beynəlxalq tərəfdaşlıqdan tutmuş iqtisadi və hərbi sahələrə qədər geniş spektri əhatə edir. Ölkələr arasında indiyədək 200-ə yaxın sənəd imzalanıb. Yaradılmış möhkəm müqavilə-hüquqi baza iqtisadiyyat, ticarət, kənd təsərrüfatı, yanacaq-energetika, elmlər və təhsil, mədəniyyət, idman və digər sahələrdə əlaqələrin genişləndirilməsinə imkan verir.

Son 5 il ərzində Azərbaycan və Rusiya arasında 50-yə yaxın biznes forumu və işğuzar görüşlər keçirilib. Bütün bunlar nəticə etibarilə iqtisadi əlaqələrin inkişafına təkan verib. Təsədüfi deyil ki, təkcə 2017-ci ildə iki ölkə arasında ticarət dövriyyəsinin həcmi 2,627 milyard dollar olub. Bu il isə ticarət dövriyyəsinin daha çox olacağı gözlənilir. Azərbaycan bazarında təxminən 700 birgə müəssisə fəaliyyət göstərir. Rusiya-Azərbaycan işğuzar Şurası təkcə ötən il ümumi dəyəri 450 milyon dollar olan 42 birgə layihəyə dəstək göstərib.

İki dövlət arasında regionalarası əməkdaşlıq da getdikcə dərinləşir. Hazırda Rusiyanın 78 subyekti Azərbaycanla iqtisadi əlaqələr saxlayır. Həm də onlardan 17-si ticarət-iqtisadi və elmi-texniki əməkdaşlıq barədə çərçivə sazişləri bağlayıb.

Mədəni və humanitar sahələrdə Rusiya ilə Azərbaycan arasında münasibətlər

betlər xüsusilə tədqiqatçıdır. Hazırda 11 minə yaxın azərbaycanlı tələbə Rusiyada təhsil alır. Onlardan mine yaxını Rusiya büdcəsi hesabına oxuyur. Hər il Azərbaycan vətəndaşlarına 200-dən çox təqaüd verilir. 2010-cu ildən Bakıda Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin, 2015-ci ildən isə İ.M. Səgenov adına Birinci Moskva Dövlət Tibb Universitetinin filialları fəaliyyət göstərir.

Humanitar əməkdaşlığa gəldikdə, onu da qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan və Rusiya prezidentlərinin təşəbbüsü ilə keçirilən Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumu artıq bütün dünyada aktual problemlərin, müasir cəmiyyətlərin inkişaf məsələlərinin müzakirə olunduğu global platforma kimi tanınıb.

Təbii ki, Azərbaycan Rusiyadan gözlədiyi ən vacib siyasi addım bu ölkənin Dağlıq Qarabağ probleminin ədalətli həllinə yardım göstərməsidir. Ona görə iki ölkənin rəhbərliyi arasında Dağlıq Qarabağ mövzusunda aparılan danışıqların məzmunu Azərbaycan ictimaiyyətində maraqla izlənilir. Prezident İlham Əliyevin Rusiyaya rəsmi səfəri zamanı qeyd etdiyi kimi, müzakirə edilən məsələlərin arasında ilk növbədə uzun müddət davam edən və Azərbaycan xalqının böyük iztirablarına gətirib çıxarmış Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizamlanması məsələsi mühüm yer tutur. Rusiya münaqişəsinin nizamlanması ilə məşğul olan ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədr kimi tənzimləmə işində mühüm rol oynayır.

Azərbaycan Rusiyanın Cənubi Qafqazda ən mühüm siyasi-iqtisadi tərəfdaşdır. Prezidentlərin il ərzində 6 dəfə görüşməsi və qarşılıqlı səfərlər zamanı əldə olunan razılaşmalar bunları təsdiq edir. Ən əsası, münasibətlər açıq və səmimi xarakter daşıyır və iki ölkə arasında hərtərəfli əməkdaşlığa dair konsensus mövcuddur.

Rəşad CƏFƏRLİ, "Azərbaycan"

General Qasem REZAYI: "Azərbaycan ilə sərhəd ərazilər İranın ən təhlükəsiz bölgələridir"

Azərbaycan ilə sərhəd ərazilər İranın ən təhlükəsiz bölgələridir. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri İranın Sərhəd Qoşunları Komandanı general Qasem Rezayi deyib.

Azərbaycana etdiyi səfərin yekunları haqqında mətbuata məlumat verən general bildirib ki, tərəflər arasında çox uğurlu danışıqlar aparılıb. Hər iki xalqın eyni tarixi köklərə bağlı olması, dininin və adət-ənənələrinin eyni olması dövlətlərin yaxın əməkdaşlığını şərtləndirir.

Azərbaycan ilə İran arasında qarşılıqlı əlaqələr inkişaf edir. Bu əlaqələrin inkişafında sərhəddəki böyük rol var. Təhlükəsizliyin təmin olunması, narkotik vasitələrin qaçaqmalçılığının və qanunsuz miqrasiyanın qarşısının alınması istiqamətində birgə səylərimizi davam etdirəcəyik. Heç bir tərəf iki qonşu və dost ölkənin münasibətlərini poza bilməz.

General bildirib ki, Azərbaycan və İran prezidentləri əlaqələrin inkişaf etdi-

rimləri istiqamətində çox uğurlu addımlar atıblar. Dövlət rəhbərlərinin siyasətini sərhəddə davam etdirir. Bakıda keçirilmiş görüşləri yüksək dəyərləndirən general nəzərə çatdırıb ki, danışıqlar zamanı bir sıra məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb və yaxşı nəticələr əldə olunub. Qeyd olunub ki, gələn il Novruz bayramını Azərbaycan və İran sərhəddə birlikdə qeyd edəcəklər. Bu da iki dövlət arasındakı həmrəyliyin nümayişi olacaq.

Qələm silahı bərabərdir, hətta ondan daha güclü və kəsərli də ola bilər. Yeter ki, o qələmi tutan adam yüksək bir ideyanı çatdırmaq üçün yazacağı sözü yerində və zamanında desin, sözün daşdığı mənə yükünü olduğu kimi çatdırılsın. Yalnız bu halda hədəf düzgün vurulur və qələmin də, sözün də qüdrəti adamı heyran edir.

Bu günlərdə Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Novruz Məmmədovun ideya müəllifliyi və baş redaktorluğu ilə ərsəyə gəlmiş "Qlobal miqrasiya böhranı: beynəlxalq münasibətlər və Qərb siyasəti yeni tarixi dönüş ərafında" adlı yeni bir kitab nəşr olunmuşdur. Kitabla ilk tanışlıq belə məlum olur ki, çoxüzlü Qərb siyasətinin əsl simasını və mahiyyətini açmaq üçün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Strateji Araşdırmalar Mərkəzinin əməkdaşı Tahirə Allahyarova, Şahmar Hacıyev, Elnarə Qəribova, Ayaz Rzayev və Orxan Bağirov kimi sanballı tədqiqatçılar məsələyə dərinləndirən nüfuz etmiş, neçə-neçə xarici ədəbiyyatı, sənədləri araşdırmışlar. Hər dövr üçün aktual olan, müasir dövrdə isə siyasi oyunların tərkib hissəsinə çevrilmiş miqrasiya problemi bu əsərdə maraqlı bir baxış bucağında təhlil edilir və bir çox qaranlıq məsələlərə işıq salınır. Düzdür, bu gün miqrasiya haqqında kifayət qədər yazılır, dialoqlar aparılır, beynəlxalq konfranslar keçirilir, təkliflər irəli sürülür. Bununla belə, bu kitabın əhəmiyyətini artırın bir neçə xüsusi məqam vardır ki, üzərində mütləq dayanmaq lazımdır.

Hər şeydən əvvəl diqqətli kitabın bir-birini tamamlayan iki ideyası cəlb edir. Birincisi, miqrasiya böhranı

la havayı təbii sərvtəllər sayəsində özlərinin sosial rifahlarının yüksəlməsinə şərait yaradırdı. Novruz Məmmədov haqlı bir sual verir: "Görəsən, Britaniya, Fransa, İspaniya, Portuqaliya və digər ölkələrin bir neçə yüz il ərzində müstəmləkəsi olmuş bəzi Asiya və Afrika ölkələrində nə üçün bu gün də vəziyyət acınacaqdır?! Nə üçün bu ölkələr ötən əsrlər ərzində nəzərəcarpaq inkişafa nail ola bilməmişlər?!" Novruz müəllimin əslində ritorik sualına, yəqin ki, bir vaxtlar ingilislərin Hindistana gəlişinə böyük ümidlə baxan, bunu ölkəsi üçün yeni üfüqlərin açılışı, hətta maarifçilik kimi dəyərləndirən Rabindranat Taqor sonradan daha düzgün cavab verir: "Əgər ingilislər bizim üçün arzuolunmaz qonaqdırlarsa, əgər ürəklerimizdə onlara yer yoxdursa, bu onların yadelli olmaqları ilə bağlı deyil, bizim böyük xalqımızı əldatdıqlarına görədir. Yalandan özlərinin bizim xeyrimiz üçün çalışdıqlarını göstərə-göstərə ingilislər hind xalqının xoşbəxtliyini bir ovuc ingilis kapitalistinin cibini doldurmaq üçün qurban verdilər". Dahi mütəfəkkirin dedikləri yalnız Hindistana deyil, bütün Şərqi Afrika ölkələrinə aiddir. Alqıların əvəzində verdikləri isə, yəne də Taqorun məktubundan çıxış edəsək, "ingilis ədəbiyyatının tör-töküntüsü", "öz mədəniyyətləri

ratdığından, öz beyninin məhsulunun yanında olmaq istəyir ki, ondan güc, enerji alsın. Bunu Qərb də anlayır və ona görə də miqrantları yaxına buraxmaq, onların güclənməsini istəmir. Əks halda öz varlığı təhlükə qarşısında qalar. Məhz bu törk dərk etdiyinə görə Avropa ölkələrində sayından asılı olmayan miqrantların səh hüququ yoxdur, yerli sakinlərlə eyni mövqeli hesab edilmir. Maraqlıdır ki, hələ ötən əsrin ortalarında ölkəyə gələn və quruculuqda yaxından iştirak edən miqrantlardan tam assimilyasiya tələb edilirdi, bir ərəbin, bir hindlinin ingilisləşməsi, fransızlaşması lazım idi ki, ona yerli əhaliyə bərabər (!) hüquqlar verilsin. Əks halda o, ikinci, hətta üçüncü dərəcəli insan sayılırdı. Bu siyasət iflasa uğrayanda isə daha dəhşətli bir addım atıldı - miqrantın kimliyi əlindən alındı. Məsələn, Yutt Klausenin "İslam faktor" əsərinə istinadən kitabda verilən məlumata görə, "Avropadakı 15 milyon müsəlmanın vur-tut 30 nəfəri Avropa dövlətlərinin parlamentlərinin üzvüdür. ...Bir çox Avropa şəhərlərində müsəlman əhalinin yalnız 20-25%-i səs verə bilər. ...Birləşmiş Krallıq və İtaliyada müsəlman əhalinin cəmi 10%-nin səs vermə hüququ var. Almaniyada 3,5 milyon türkün yalnız yarım milyonu səs verə bilər. Britaniyada müsəlmanların yalnız öz milli identikliyi sənədlərdə ingilis, irland, şotland və s. kimi göstərilir". Məntiqli bir sual yaranır: bu faizlərdən kənarında qalan miqrantların xilas olmaq üçün Avropaya köç edəndə nələyə bətan, adı heç kimi belli olmayan bir körpədən fərq nədir?! Humanitar faciə budur! Bır insanın simasını tədricən bir xalqın və bütün insanlı-

Azərbaycan əhalisi Türkmənçay müqaviləsindən əvvəl də müxtəlif işğallar nəticəsində yurdundan didərgin düşmüş, yaxud özü başqa xalqların nümayəndələrinə sığınacaq verməli olmuşdur. Bu proseslərdə diqqətləyiq olan fakt Azərbaycan mədəniyyətinin, milli düşüncənin gücüdür. Belə ki, başqa ölkələrə sürgün edilən mütəfəkkirlər, sənətkarlar orada da öz ruhunu qoruyub, gətirdikləri bölgənin ənənəsinə mənimsəməklə yanaşı, ilk növbədə öz doğma mədəniyyətlərini də öyrətdilər, təbii edirdilər. Kitabdın da gördüyü kimi, Avropanın qorxudan məhz miqrantın öz dəyərinə sahib olması, istənilən şəraitdə öz kimliyini qorumasıdır. Bunu da vurğulamaqdan keçməyək ki, bu gün Avropaya üz tutan miqrantlardan fərqli olaraq, eyni problemi yaşayan Azərbaycan öz dəyərlərini yerində qorumaqla həm də gücünün pərə-n-pərən olmasının qarşısını aldı və böhranı həll etmək üçün özünü doğrulda bildi.

Qeyd etdiyimiz kimi, Azərbaycan çox paradoksal tarix yaşamaqlıdır: öz əhalisi miqrant olmaqla yanaşı, həm də miqrant qəbul edir. Bu fakt özü də Azərbaycanı özünün siyasi iradəsinə, eyni zamanda mə-

Qərb siyasətinin "miqrasiya" adlı böhranı

ranı işığında uzunəsrlük Qərb siyasətinin inkişaf mərhələləri, Qərb təfəkkürünün ümumiləşdirilmiş Şərqi hedonist münasibəti və bunun acınacaqlı nəticələri. Başqa sözlə desək, söhbət yalnız bu gün dünyanın üzəyən humanitar faciədən deyil, onların kökü, yaranma səbəbləri, Qərib Şərqi üzərində keçirdiyi uğursuz sınaq-şəh məqamlarından gedir. İkincisi isə, Azərbaycanın Qəribin bu siyasətinə yerli və mövqeyidir. Axi Azərbaycan zəngin təbii sərvtəlləri, əlverişli coğrafi ərazisi, islam əqidəli, yenicə müstəqillik qazanan və inkişafda olan bir dövlət kimi Qəribin maraq dairəsində olub və buna görə də daim problemlərlə üzleşib. Bununla belə, Azərbaycan üzəyənliyi bu problemlərin əksəriyyətinin nainki uğurlu hallı edə bilməmiş, üstelik artıq öz təcrübəsini bu gün böhranla üzleşən Avropaya bölüşən bir ölkədir. Hər iki ideya ilə ayırca tanış olaq.

Qeyd etdiyimiz kimi, kitabın miqrasiya problemi bugünün hadisəsi kimi deyil, XVI-XVII əsrlərdən, yeni Qərb təfəkkürünün identifikasiya dövründən başlayan bir siyasətin tərkib hissəsi kimi təqdim edilir. Çox əhəmiyyətli bir məqam kimi onu da əlavə edək ki, söhbət yalnız miqrasiyadan - insanların məcburi şəkildə öz yaşayış yerlərini dəyişməklərindən, vətənlərindən qovulmaqlarından və üzleşdikləri maddi çətinliklərdən deyil, ümumiyyətlə humanitar faciədən - insanların öz hüquqlarını, mənəvi dəyərlərini, ən sonunda isə şəxsiyyətlərini itirməklərindən gedir.

Kitabın "Müasir dövrün miqrasiya prosesləri haqqında" ön söz əvəzinə ideya müəllifi miqrasiya proseslərinin müstəmləkəçilik siyasəti çərçivəsində nəzərdən keçirənək onu üç mərhələyə bölmür: XVI əsrdən başlayan və XX əsrin ortalarına kimi davam edən birinci mərhələ "miqrasiya axınının kütləviyyəli baxımından deyil, daha çox prosesin özünə təkən verəcək tendensiyaların formalaşması baxımından diqqətli cəlb edir"; ikinci mərhələ "soyuc müharibə" illəri və siyasi arenaya üçüncü dünya ölkələrinin daxil olması ilə xarakterizə olunur; üçüncü mərhələ isə tam "dominant gücə çevrilən və heç bir ciddi rəqibə qarşılaşmayan Qəribin" bütün dünyaya öz maraqlarını dikte etməsi ilə səciyyələnir. Əhəmiyyətli bir fakt kimi xatırladaq ki, fəlsəfi tarixində məhz XVI-XVII əsrlərdən başlayaraq Şərqi və Qərb təfəkkürü fərqli inkişaf yolu tutur, əks gütlərə doğru istiqamət götürür - məsələlərə yanaşma tərzi, dəyərlər dəyişməyə başlayır. Təbii ki, təfəkkür səviyyəsində yaşanan parçalanma get-gedə reallıqda da yaşanmalı idi. Müəllif çox vacib bir məqama diqqət çəkir - Şərqi elmi kəşflərini, mütərəqqi ideyalarını mənimsəyən Qərib onları həyata keçirməyə, öz gücünü artırmağa və həmin gücü ele həmin Şərqi üstündə sınaqdan keçirməyə başlayır. Müstəmləkəçilik Avropa ölkələrinə yalnız coğrafi ərazisinin genişlənməsinə imkan verirdi, həm də ucuz işçi qüvvəsi, az qa-

nə olan məhəbbətin məhvi", qan-dallı qollar, səfətlər oldu. Bəli, Qərb evləcə torpaqların özünü, altındakı sərvtəlləri, bunların sırasında yerli əhalinin fiziki varlığını ucuz qiymətə "mənimsədi" və bununla inkişafı elədi, "eltilədi", zənginləşdi. Sonra da növbə parlaq beynlərlərə gəldi. Bu faktı doğulmuşu ilə aradaşın "Qlobal miqrasiya böhranı..." kitabında verilən məlumata görə, "Nobel mükafatı laureatlarının əksəriyyəti miqrant"dır. Düzdür, tədqiqatçı nöbəllərin "öz mükafatını məhz ABŞ-də almaları da düşündürücüdür", - deyə bildirir. Lakin son S.V.Sokolovskinin sözləri ilə sanki özünə cavab verir: "İndi başa düşmək olar ki, Amerika nə üçün miqrantları strateji sərmayə hesab edir və miqrasiya siyasətinə bu qədər önəm verir". Əsərdəki təhlillərdən belə bir məntiqli nəticə çıxır ki, əsrlər boyu tədricən sahib, ağa, yüksək mədəniyyət daşıyıcıları tərəfindən soyulan Asiya və Afrika xalqları, Taqorun dediyi kimi, tör-töküldə içində və əliboş səfil kimi qalanda, təbii ki, ilk növbədə öz "ağalarına" üz tutur, xilaskar kimi onları görür. Bu, əhəmiyyətli bir məqamdır: həmin xalqlar qonşu ölkəyə getmir, özləri kimi başqa xalqlarla birləşib bir çox yolu axtarmır, dənizdə batmaq təhlükəsini belə gözə alıb Avropa ölkəsinə gəlməyə çalışır. Burada Etel Lilian Vayniçin "Ovod" əsərində Ovodon poymətindən bir səhnə daha düşür: "Qurban başını öz qatlinin dizləri üstünə qoyub ağlayır", ondan imdad istəyir. Kitabın miqrasiyanın inkişaf mərhələləri faktlarla və məntiqli ardıcılıqla ələ təqdim edilir ki, istər-istəməz "Yaşasın beynin axını! Miqrant axını reddə olsun!" şüarı Qəribin sanki varlığı kredo su kimi təsdiqlənir, onun nəyi xilas, nəyi məhv etmək niyyəti aydın görünür.

Bəli, tədqiqatdan belə məlum olur ki, uzun əsrlər boyu davam edən miqrasiya prosesi sanki axını kimi Şərqi Qərbə daşıyıb. Kitabın ön sözündə Novruz Məmmədov diqqətli belə bir acı faktı yənləyir: "Bu gün Avropanın müqəyyələrinə və əsas meydanlarında yerləşdirilmiş zəngin tarixi-mədəni irs nümunələrinin əksəriyyətinin Asiya və Afrika ölkələrinə məxsus olması dərinləşdirici faktıdır". Bu, yağmalanmış tarixi-mədəni irs! Kitabın başqa bir səhifəsində isə Almaniya kansleri Angela Merkelin bu fikrinə rast gəlirik: "60-cu illərin əvvəllərində ölkəmizə digər dövlətlərdən olan fəhlərləri dəvət etmişdik. Bir vaxt onların "nə vaxtsa ölkəni tərk edəcekləri" ümidi ilə özümüzü əldə etmişdik. Bu isə baş vermədi". Bu da müasir dövrdə! Belə məlum olur ki, Qərb həm mütləq zehinə, həm maddi varlığının gəzəlliyinə görə indi qəbul ediləcək istəməyini, təhlükə mənəvi hesab etdiyi Şərqi bərk orcludur. Bir insan öz tarixi keçmişinə, mənəvi dəyərlərinə, yaratdığı əsərlərə görə öz kimliyini tanıyır və tanıdır. Deməli, şərqli miqrantın sövq-təbii ilə Qərbə üz tutması bir qanunauyğunluqdur! O öz dəyərlərini, qurub-ya-

ğın məhvi budur! Əslində, qalan faizlər üçün də Qərib öz siyasəti var: miqrantları "ədətli və demokratik Qərb" üçün təhlükəli elan etmək, islamofobiya toxumlarını səpib cücərtmək, öz maraqlarına uyğun nəticə əldə etmək üçün Şərqi istənilən zəmində münasibə ocaqları yaratmaqdan çəkinməmək. Maraqlıdır, kitabda gətirilən faktlardan belə məlum olur ki, "Avropanın bir sıra aparıcı ölkələrinin nümunəsində multikulturalizm böhranının səbəbi müsəlman icmaları ilə bağlı deyil, əksinə, islamofobiya ilə bilavasitə əlaqədardır". Yəne də yada ədəbiyyatdan bir nümunə düşür: Mixail Bulqakovun "İl ürayı" əsərində professor Preobrazhskinin itdən süni şəkildə yaratdığı yoldaş Şarikov her nə qədər müəyyən dailərlərin marağına xidmət eləyən də, sonnda professorun özünü də "qəp-məğ" hazır olur. Bəli, Qəribin öz siyasəti bu gün onun "rahat mövcudluğuna və rifahına" təhlükə yaradıb və belə görünür ki, ondan xilas olmaq üçün yeganə yol yaratdığı şarikovları təkrar ite çevirməkdir.

Kitabın ikinci əhəmiyyətli ideyası, qeyd etdiyimiz kimi, Azərbaycanın miqrasiya böhranı dövründə yerli və mövqeyidir. İlk baxışda kitabın yalnız ikinci fəslinin sonuncu paragrafı - "Cənubi Qafqazda miqrasiya proseslərinin episentri kimi Azərbaycan. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tarixi səbəbləri və həll edilməsi aspektində miqrasiya amilinin yeri və rolu" bərabəş Azərbaycanın adı ilə bağlıdır. Əsərlə tanışlıqdan sonra belə məlum olur ki, əslində kitab Azərbaycanın 30 il - 1988-2018-ci illər ərzində yaşadığı bütün problemlərin təhlili. Təəssüflə qeyd etmək lazımdır ki, miqrasiya tarix boyu Azərbaycanın hər zaman qarşılaşdığı bir problem oldu və hələ də davam etməkdədir. "Qlobal miqrasiya böhranı..." kitabında Azərbaycanın miqrasiya tarixi 1828-ci ildə Türkmənçay və 1829-cu ildə Ədirne müqavilələri nəticəsində fərqli mekənlərdən erməni əhalinin kütləvi şəkildə Cənubi Qafqaza köçürülməsi ilə başlayır. Ən yeni tarixdən o da məlumdur ki, 1988-ci ildə, cəmi 160 il sonra azərbaycanlılar artıq Ermənistan adlanan öz doğma ata-babası yurdlarından məcburi, silah gücünə çıxarıldılar. Daha sonra 1989-cu ildə Azərbaycan daha bir miqrant axınına - Fərqanədən qovulan məshli türklərə qucaq açmalı oldu. Növbəti 3-4 il ərzində isə erməni ordusunun və onların havadarlarının təzyiqi ilə Azərbaycan torpaqlarının 20%-i işğal olundu və bir milyona yaxın əhali öz vətəninə, müasir terminlərlə desək, miqranta çevrildi. Tədqiqatçının da vurğuladığı kimi, "hazırkı miqrasiya böhranı baş verənə qədər Azərbaycan dünyada ən çox qaçqın əhalinin yaşadığı ölkə olmuşdur". Maraqlıdır ki, kitabda Qəribin miqrasiya siyasəti ilə tanış olduqca ilahi əvvəl yəni böhranı yaşamaş Azərbaycanla müqayisə aparılmırlarsa. Belə müqayisələrdən bir neçəsi ilə tanış olaq.

nəvi gücünü səfərbər etməyə, özü zəif ola-ola ona üz tutanlara dəstək durmağa məcbur edib. Bu səbəbdən o, qəbul etdiyi miqrantlara öz güclü ruhunu tanımaqda yanaşı, həm də onlara mənəvi azadlıq verib. Məsələn, XIX əsrdə Cənubi Qafqaza miqrant kimi yerləşdirilən ermənilərin adlarını, soyadlarını, oğurladıqları mədəniyyətdən, tarixdən də bəlli olur ki, onlar daha güclü bir xalqın müsbət təsirinin ömrü boyu hiss etmiş, bəhrələnmişlər, inkişaf etmişlər. Lakin onların xain xislətləri onlara sığınacaq verən xalqın paxıllığını çəkib, onlara verilən azadlıqdan sui-istifadə etməyə sövq edib.

XX əsrin sonunda yenicə müstəqillik qazanan gənc bir respublika kimi Azərbaycan bəlkə də tarixinin ən ağır sınaqlarını yaşamaqlı oldu. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti "Suriya və regiona dəstək" adlı konfransda bunu "humanitar fəlakət" adlandırdı və böhrandan uğurla çıxması bir ölkənin rəhbəri kimi onu da əlavə edir ki, "biz bu böyük iqtisadi və sosial çətinliklərdən əziyyət çəkmiş bir ölkə kimi buna necə nail olmağın yolunu bilirik. Biz iş yerlərinin yaradılmasında təcrübəmizi paylaşa bilərik. Humanitar böhranın idarə olunması üzrə təcrübəmizi paylaşa bilərik və biz buna edəcəyik". Çox əhəmiyyətli bir məqamdır. Tarix boyu həm özü miqrantlara evsahibliyi edən, həm də öz əhalisi qaçqın və köçkün düşən, üstelik, bir vaxtlar miqrant kimi sığınacaq verdiyi erməni tərəfindən ərazisi işğal olunan bir xalq nainki özünü doğrulda bilir, həm də təcrübəsini paylaşmaq istəyir, başqalarını da xilas etməyi təklif edir. Çox maraqlı və mühüm bir detali da vurğuladıq. "Qlobal miqrasiya böhranı..." kitabının ilk səhifəsi ölkə Prezidentinin sözləri ilə başlayır və orada belə bir cümle diqqətli cəlb edir: "Miqrantlar öz canlarını qurtarmaq üçün Avropaya pənəh aparırlar. Ancaq Avropada bəzi hallarda onları tikanlı məfil, qafəs gözləyir". Bəli, bu kitabda aparılan tədqiqatlardan da belə məlum olur ki, Avropanın uğursuz siyasət nəticəsində iflasa uğrayan multikulturalizmə Azərbaycan yeni bir nüfəs və məzmun verə bildi, miqrantı tikanlı məfille deyil, qaçqını ilə qarşılamayaraq təcrübəsini bölüşmək və bununla da bütün dünyada humanitar faciənin qarşısını almaq təklifini irəli sürdü, Qərbdə qarşına boymağa çalışdığıları islahatı əsa, ədalətli və humanist mahiyyətini üzə çıxarmayaraq öhdəsinə götürdü. Onu da mütləq əlavə etmək lazımdır ki, bütün bunları Azərbaycan özlünün ele həmin Qəribin "iki standart"ından əziyyət çəkdiyi bir vaxtda edir.

Kitabın vurğulanmalı olan əhəmiyyətli tərəflərindən biri də tədqiqatçının miqrasiya böhranının açar məqamlarına toxunması, onları təhlil etməkləridir. Miqrasiya dövrün ən aktual və ağırlı bir problemi-dir. Bunu nəzərə alaraq müəlliflər bu problemi yaradan amillərdən heç birini diqqətdən kənarada saxlamamağa cəhd ediblər və buna nail

olublar. Əvvəla, kitabda miqrasiya prosesinin təhlilini kökündən başlayaraq bu günə kimi keçdiyi mərhələləri məntiqli ardıcılıqla verilir və bununla oxucunun tək ideya boyu irəliləməsinə şərait yaradırılır. Belə ki, burada "Miqrasiya siyasəti: Qərb fenomeni kimi yaranması və XX əsrə qədər inkişaf mərhələləri"ndən başlayaraq "XX əsrdə Qərb dövlətlərinin miqrasiya siyasətinin modelləri", "XXI yüzilliyin əvvəllərində qlobal humanitar fəlakət: Qərb miqrasiya siyasətinin beynəlxalq hüquq və beynəlxalq münasibətlərinin iflasına təsir", "Miqrasiya böhranı Qərb demokratiyasının siyasət-ideoloji və iqtisadi siyasətinin suqutu kimi", "Miqrasiya böhranı Qərbdə sosial dövlətin və mədəni siyasətin tənəzzülü kimi" problemlər ard-arda təhlil edilir. Fəsilərin adlarından da gördüyü kimi, eyni məsələyə bir neçə baxış bucağında qiymət verilir və belə bir mürəkkəb problemin qaranlıq məqamlarını maksimum dərəcədə işıqlandırılmağa cəhd edilir. Bunlarla yanaşı, kitabda bəzi inco faktlara toxunulur ki, ilk baxışda kiçik görünəndə, beynəlxalq münasibətlərdə xüsusi əhəmiyyətə malikdir. Məsələn, diqqətli cəlb edən faktlardan biri miqrasiya probleminin özününlüşməsi bir siyasət olması və bunun nəticəsində superqüclərin daha da güclənməsidir. Kitabda deyilir: "...İnsanın ağırlı qarşısında odur ki, insan faciəsinin baskıkarları həm də BMT QAK-in ən böyük donörleri və sponsorlarıdır. Təşkilat olduqca vacib missiyanı yerinə yetirir. Bununla belə, qurumun yarandığı 1950-ci ildən onun fəaliyyəti ilə bağlı proseslərin sənəsinə eyni cür dövr edir. Qlobal güclər hegemonluq savadında müstəqil dövlətlərin daxili işlərinə müdaxilə edir, işğal, yaxud çevriliş baş verir. Münasibə ocağı yaranır. Sonra fəlakətdən qaçanlara maliyyə ayırmaq və onu ildən-ilə artırmaq üçün donörlərə müraciət edilir". Sonrakı təhlillərdən də belə görünür ki, humanitar faciə superdövlətlərin sanki gəlir əldə etmək üçün "yatırım forması"dır. Məhz buradan da çıxış edərək diqqət mədəniyyətlərarası, sivilizasiyalararası, bir sözlə, münasibətlərinə halinə və dövlətlərarası barışıqın əldə olunmasına ünvanlanan dialoqlara yönəlir. Kitabın ideya müəllifinin vurğuladığı kimi, "miqrasiya axını müstəmləkəçiliklə birlikdə yaranıb və onun qalıdır. Bu gün miqrasiya böhranı Avropanın aparıcı ölkələrinin siyasətinin nəticəsidir". Maraqlıdır, hər insandan, xüsusilə onun faciəsindən gəlir əldə etmək istəyən dövlətə hansı diaqnoz sənəbat gədə bilər? Postmodernizm fəlsəfəsinin gərkməli nümayəndəsi Umberto Ekonun da qeyd etdiyi kimi, burada söhbət bir tərəfin digərini rəyi, fikirləri ilə tanış olmasından, ona anlayış göstərməsindən deyil, onu inandırmasından və öz mövqeyini qəbul etməsindən gedir: "Müasir həyat haqqında gədən diskussiyaların əksəriyyətdən məlumdur ki, iştirakçılar hər hansı bir məsələyə öz xüsusi mövqələrindən yanaşırlar. Buna görə də hər iştirakçı yerdə qalanları inandırmaq üçün də ritorikadan istifadə etmək məcburiyyətində olur". Belə ünsiyyətə köklü, təbii ki, inkara, hətta bir yeri hallarda, təhrifə əsaslanır. Umberto Eko ədalətli pozan belə tip dialoqların psevdoritorika üzərində qurulduğunu bildirir və bunun klassik nümunəsi kimi Fərdin (e.ə.1 əsrin sonu - I əsrin əvvəli) məlum quzu və canavar təmsilini göstərir. Yeri gəlmişkən, hələ keçən əsrin axırlarında Ekonun miqrant probleminin həlli yollarını axtaranda özünü "Tam sürətlə gəril" "Qaynar müharibələr" və KİV-də popullizm" əsərində irəli sürdüğü "tekliflər"dən biri Qərb üzün təhlükə mənəviyyəli olan bu şəxsləri Aralıq dənizində batırmaq idi. Bu gün o sənəzi üzrə neçə miqrant ələ məhv olur.

Beləliklə, "Qlobal miqrasiya böhranı: beynəlxalq münasibətlər və Qərb siyasəti yeni tarixi dönüş ərafında" kitabı ilə tanışlıq bir çox mətləblərə işıq salır. Faktlar üzərində qurulmuş təhlillər təsdiqləyir ki, Qəribin əsrlər əzəllə yürüdüğü və xeyrini gördüyü bir siyasətin birləşən nəzərədənmə çıxması, "davranış kodeksi"nin "söz və bəyanat formasında bəzi sənədlərdə görünüyə yaratması xatirənə qeyd olunması", "insanlar və dövlətlər səviyyəsində ədalət anlayışının iflasa uğraması", multikulturalizm adı ilə insanların şəxsiyyətlərini yox edilməsi və s. - bütün bunlar miqrasiya böhranı kimi böyük və mürəkkəb bir prosesin tərkib hissələridir. Başqa sözlə desək, kitab ənənəvi şəkildə miqrasiyanın bugünlükdən və görünen faciələrinə deyil, daha dərinə və uzaq tərzi keçmişə uzanan köklərinə nüfuz etməyə çalışır və buna uğurla nail olur. Ən azından "vəziyyət nə qədər mürəkkəb olsa da, çıxış yolu kifayət qədər aydındır. Artıq beynəlxalq birlikdə gedən proseslərdə dünyaya köhnə "müstəmləkə eyniyi" ilə baxmaqdan imtina etməyini, ədalət anlayışını öz maraqları çərçivəsində həyata keçirməyə çalışmaqdan əl çəkməyini vaxt çatmışdır" kimi çağırış müraciət edir. Bu çağırışın ən böyük əhəmiyyəti isə ondadır ki, Azərbaycan - belə bir böhranı yaşamaş və uğurla olunan çıxış bir ölkədən edilib.

Könül BÜNYADZADƏ, AMEA-nın müxbir üzvü

Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri bölgələrdə vətəndaşları qəbul ediblər

Təhsil naziri Ceyhun Bayramov dekabrın 14-də Xırdalan şəhərindəki Heydər Əliyev Mərkəzində Abşeron, Qubadlı, Kəlbəcər, Zəngilan rayon və Sumqayıt şəhər sakinlərini qəbul edib.

Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları rəhbərlərinin 2018-ci ilin dekabr ayında səhər və rayonlarda vətəndaşların qəbulu cədvəlinə uyğun olaraq keçirilən qəbulda Abşeron rayonunda və Sumqayıt şəhərində müvafiqi məsələləri müəqətləşmiş məcburi köçkünlər də iştirak ediblər.

Nazir qəbulu yazılmış vətəndaşların müraciət, şikayət və təkliflərini diqqətlə dinləyərk onları aradan qaldırılması, hər bir müraciətin operativ şəkildə aradılması, qaldırılan məsələlərin qanunvericiliyə uyğun həlli istiqamətində nazirliyin müvafiq aidiyyəti qurumlarının rəhbərlərinə konkret tapşırıqlar verib.

Qəbulda vətəndaşlar, əsasən, müəllimlərin işə qəbulu və yerdəyişməsi, dərş saatlarının artırılması, işə bərpalarının, təhsil sənədlərinin tanınması və digər məsələlərlə əlaqədar müraciət ediblər.

Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları rəhbərlərinin 2018-ci ilin dekabr ayında səhər və rayonlarda vətəndaşların qəbulu cədvəlinə uyğun olaraq, əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev Bərdə rayonunda Bərdə, Tərtər, Ağcabədi rayonlarında qəbulda gələn sakinləri fərdi qaydada qəbul edib.

Qəbulda Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında İctimai Şüaranın sədri Umud Mirzəyev də iştirak edib. Vətəndaşların müraciətləri əmək hüquqlarının müdafiəsi, sosial təminat növlərinə hüququn müəyyən edilməsi, məşğulluğun təmin olunması, özünüməşğulluq proqramına, ödənişli ictimai işlərə və peşə hazırlığına cəlb olunma, sosial siqorta münasibətləri, imtiyazlı şəxslərin mənzillə və reabilitasiya vasitələri ilə təminatı və s. məsələlərə aid olub. Sorğu xarakterli müraciətlərə cavab olaraq hüquqi izahatlar verilib, ayrı-ayrı müraciətlərdə qaldırılan məsələlərin həlli təmin edilib.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin tapşırıq və tövsiyələrinə uyğun olaraq nəqliyyat, rabitə və yüksək texnologiyalar naziri Ramin Quluzadə dekabrın 14-də Biləsuvar şəhərində vətəndaşlarla görüşüb.

Əvvəlcə nazir Ramin Quluzadə və Biləsuvar Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Məhird Əliyev ulu öndər Heydər Əliyevin abidəsini ziyarət edərək, öünə gül dəstəsi qoyublar.

Biləsuvarla yanaşı, Cəllilabad, Salyan, Neftçala və Cəbrayıl rayonlarının sakinlərinin də iştirak etdiyi görüşdə vətəndaşların müraciətləri dinlənilib, qaldırılan məsələlərin həlli üçün nazirliyin müvafiq qurumlarına tapşırıqlar verilib. Əksər müraciətlər yerində öz müsbət həllini tapıb.

Müraciətlər telekommunikasiya, internet, poçt xidmətləri, yol təmir-tikintisi, yeni marşrut xəttinin açılması, marşrut qrafiklərinin dəyişiklik edilməsi, işə qəbul kimi məsələləri əhatə edir. Bəzi vətəndaşlar tərəfindən qaldırılan məsələlər nazirliyin səlahiyyətlərinə aid olmadığı üçün müvafiq qurumlara ünvanlanması üzrə qeydiyyata alınıb.

Qeyd edək ki, görüş mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları rəhbərlərinin 2018-ci ilin dekabr ayında səhər və rayonlarda vətəndaşların qəbulu cədvəlinə uyğun olaraq keçirilib.

Regiona səfəri çərçivəsində Ramin Quluzadə aidiyyəti rayonların telekommunikasiya qovşaqları, poçt filialları, eləcə də Dövlət Avtomobil Nəqliyyatı Xidmətinin regional bölmələrini və tabeli qurumlarının rəhbərlərini iştirakı ilə müəşavirə keçirib.

Sektor üzrə mövcud durum, çatışmazlıqlar, nöqsanlar, vətəndaş şikayətləri üzrə geniş müzakirələr aparılıb. Müşavirədə həyata keçirilən islahatların vətəndaş məmnunluğu və xidmət keyfiyyətinin yüksəldilməsinə yönəldiyi diqqətə çatdırılıb.

Nazir müvafiq sahə rəhbərlərinə hər bir vətəndaş müraciətinin operativ aradılması və qanunvericiliyə uyğun həll edilməsi haqqında tapşırıqlar verib.

Yerlərdə uşaq musiqi məktəblərinin, mədəniyyət evləri və klub müəssisələrinin fəaliyyətini yaxşılaşdırılması, muzeylərin ekspozisiyalarının zənginləşdirilməsi, tarixi irsin qorunması, qədim arxeoloji abidələrin tədqiq edilməsi... Bu və digər məsələlər mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayevin dekabrın 14-də Hacıqabul rayonunda vətəndaşlarla görüşündə səslənib.

Ölkə başçısının müvafiq tapşırığına əsasən, hər ay mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları rəhbərlərinin səhər və rayonlarda əhali ilə görüşləri keçirilir. Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev Hacıqabulda Heydər Əliyev Mərkəzində Şirvan şəhəri, Sabirabad, Hacıqabul, Saatlı, Kürdəmir, Beyləqan, İmişli, Füzuli və Xocavənd rayonlarından olan vətəndaşları qəbul edib.

Qəbulda Şirvan şəhərində gəlməli sakinlər uşaq musiqi məktəbinə yeni dərş vasitələrinin, vətənpərvərlik mövzusunda yazılmış əsərlərin notalarını verilməsi, digər məsələlərlə bağlı xahişlərini nazirə çatdırıblar.

Sabirabad rayonunda qəbulda yazılan vətəndaşların müraciətləri dövlət təatrlarında istifadə olunmayan səhnə geyimlərinin rayon klub müəssisələrinə verilməsi, rayon tarix-diyarşünaslıq muzeylərinin ekspozasiyalarının müasir üslubda qurulması barədə olub.

Hacıqabul sakinləri uşaq musiqi məktəbinin gənc kadrları üçün usta dərşlərinin keçilməsi, Kürdəmir sakinləri işə rayon Sahəyibli kəndi ərazisində yerləşən "Sarıtepe" abidəsinin dövlət qeydiyyatına alınması barədə nazirə müraciət ediblər. Beyləqan rayonunun Birinci Şahsevən kəndində yerləşən Sovet İttifaqı Qəhrəmanı Garay Əsədovun ev-muzeyinə fəaliyyət qənaətbəxş olmayan klub müəssisələrinin maliyyəsi hesabına ştatların verilməsi, Xocavənd rayonunun kənd kitabxanalarının internet şəbəkəsi ilə təmin olunması barədə xahişlər də səsləndirilib.

İmişli rayonunda vətəndaşlar Qızıltəpə yaşayış yerində arxeoloji işlərin aparılması, Füzuli rayonunun sakinləri rayon ərazisində olan XIII əsrə aid Əhmədialı türbəsinin bərpaya olunması və ərazidə arxeoloji işlərin aparılması barədə müraciət ediblər.

Saatlı rayonunda qəbulda yazılmış vətəndaşlar rayon ərazisində olan klub, kitabxana və digər mədəniyyət müəssisələrinin regional mədəniyyət idarəsinin balansına keçirilməsi, işlə təmin olunma və digər məsələlərlə bağlı xahişlərini çatdırıblar.

Qəbulda vətəndaşların

“Bakı şəhərinin Baş planının hazırlanması” işlərinin satın alınması barədə açığ tender elanı

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi (bundan sonra - Komitə), Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Bakı şəhərinin Baş planının hazırlanması ilə bağlı tədbirlər haqqında” 27 iyun 2018-ci il tarixli 256 nömrəli sərəncamının icrası ilə əlaqədar “Bakı şəhərinin Baş planının hazırlanması” işlərinin satın alınması məqsədilə açığ tendərə təkliflər təqdim etməyə dəvət edir. Tender “Dövlət satınalmaları haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun şərtləri əsasında 1 LOT üzrə keçirilir.

VÖEN: 1400032621
Hesab: AZ73CTRE0000000000002278501
AZ031BAZ36020018409328518204
Təsnifat kodu: 142340, səviyyə kodu: 7
Bankın rekvizitləri:
Ad: Dövlət Xəzinədarlıq Agentliyi
Kodu: 210005
VÖEN: 1401555071
Müxbir hesabı: AZ41NABZ01360100000000003944
SWIFT.BIK:CTREAZ22.

Ödəniş sonadında maliyyəöhdəsinin məqsədi göstərilməlidir. Tenderdə iştirak etmək istəyənlər Komitəyə yazılı müraciət etdikdən və aşağıda qeyd edilmiş bank hesabına 850 (səkkiz yüz əlli) Azərbaycan manatı və ya 500 (beş yüz) ABŞ dolları məbləğində geri qaytarılmayan iştirak haqqını ödədikdən sonra Azərbaycan və ingilis dillərində tərtib edilmiş açığ tenderin əsas şərtlər toplusunu ala bilərlər.

8. İddiənin son bir ildəki fəaliyyəti barədə vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;
9. İddiənin vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması barədə vergi orqanından arayış;
10. Tenderdə iştirak etmək istəyən iddiaçı və yaxud konsorsium qismində iştirak edən iddiaçıların hər hansı biri tərəfindən şəhərsalma sənədlərinin hazırlanması üzrə xüsusi rəzlük (lisenziya) sənədinin surəti;
11. İddiənin müflis elan olunması, əmlak üzərində həbs qoyulması, əmlakın girov qoyulması və digər formada öhdəliklərin yitkilməməsi, məhkəmənin qərarı ilə kommersiya fəaliyyəti dayandırılmış şaxs olmasından başda şirkətin özü tərəfindən verilmiş arayış, habelə tenderin əsas şərtlər toplusunda göstərilən digər sənədlər.

Sənədlər iki nüsxədə (əsl və surət) omlaqa tərtib edilməlidir. Xarici ölkələrdən olan iddiaçıların təqdim etdikləri sənədlərdə birlikdə həmin sənədlərin Azərbaycan dilinə tərcümə olunmuş nüsxəsi olmalıdır. İddiəçilərin ixtisas dərəcələrinin artırılması məqsədilə konsorsium yarada bilərlər. Bu halda 1-11-ci bəndlərdə qeyd olunan sənədlərdən əlavə, həmçinin konsorsium yaradılması barədə müqaviləni, eləcə də konsorsium iştirakçıları olan hər bir şirkət barədə 6-11 bəndlərində göstərilən sənədləri (məlumatları) təqdim etməlidirlər.

İddiəçilər tender təklifini və tender təklifinin bank təminatını bağlanmış, imzalanmış və möhürlənmiş ikiqat zərfdə 18 fevral 2019-cu il yerli vaxta saat 15:00-a qədər Komitənin Azərbaycan Respublikası, Bakı şəhəri, Füzuli küçəsi, 65 ünvanında yerləşən inzibati binasına təqdim etməlidirlər. Göstərilən vaxtdan gec təqdim edilmiş təklif zərfləri açılmadan geri qaytarılacaqdır. Tender təklifləri Azərbaycan və ingilis dillərində, iki nüsxədə (əsl və surət omlaqla) tərtib edilməlidir.

İddiəçilərin tender təklifi təklif zərflərinin açıldığı tarixdən sonra əzi 30 bank günü (ən əzi 11 aprel 2019-cu il tarixinə kimi) qüvvədə olmalıdır, tender təklifi qiymətinin 1 faizi həcmində bank təminatının qüvvədə olma müddəti isə tender təklifinin qüvvədə olma müddətindən əzi 30 bank günü çox (ən əzi 27 may 2019-cu il tarixinə kimi) olmalıdır. İddiəçilərin təklifləri olan zərflərin açılışı 19 fevral 2019-cu il yerli vaxta saat 15:00-da yuxarıda göstərilən ünvanında keçiriləcəkdir. İddiəçilərin səlahiyyətli nümayəndələri zərflərin açılışında iştirak edə bilərlər. İddiəçilər bu tenderin əsas şərtlər toplusunda göstərilmiş keyfiyyət və qiymət seçimi (KQS) üsuluna əsasən seçiləcəkdir. Tender təklifi texniki və maliyyə təkliflərindən ibarət olmalıdır. Texniki təklifin qiymətləndirmə meyarları: - iddiaçının analoqi təcrübəsi - 30 bal; - təklif olunan iş planı və metodikann layihə təpsirigina uyğunluğu - 25 bal; - əsas həyətini (mütəxəssislərin) ixtisas dərəcəsi və təcrübəsi - 45 bal. Texniki qiymətləndirmənin minimal kefi balı - 70 bal. Maliyyə təklifinin qiymətləndirmə meyanı - on əşəqi qiymətdir. Açığ tender elanı rəsmi internet saytında yerləşdirilməkdir.

Əlaqələndirici şaxs - Günel Məlikova.
Telefon: (+99412) 493-34-67 (dax.129)
Faks: (+99412) 498-14-14. E-mail: masterplan@arxkom.gov.az
Ünvan: AZ1014, Bakı şəhəri, Füzuli küçəsi, 65.

Tender komissiyası

“Bakı Metropoliteni” QSC müxtəlif növ sürtkü yağlarının satın alınması üzrə açığ tender elanı

Tender 1 (bir) LOT üzrə keçirilir:
LOT - 1: “Bakı Metropoliteni” QSC-yə müxtəlif növ sürtkü yağlarının satın alınması

Tender iştirakçılarına təklif edilir ki, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikiqat zərfdə yazılı surətdə təqdim etsinlər. Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçılarının lazımı maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar. Tenderdə iştirak etmək istəyənlər iştirak haqqını aşağıda göstərilən müvafiq hesaba köçürdükdən sonra tərtib olunmuş əsas şərtlər toplusuna Bakı şəhəri, M.Rəfiili, 16 (əlaqələndirici şaxs: İlqar Qasımov. Telefon: (012) 490-00-91) ünvanından ala bilərlər. İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

İştirak haqqı 1 LOT üzrə - 300 manat.
Hesab: AZ98AZRT38050019440010268002
VÖEN: 1402871431
Bank: AZƏR-TÜRK BANK ASC (Mərkəz filialı)
Kodu: 501361
VÖEN: 9900006111
M/H: AZ02NABZ01350100000000022944
S.W.I.F.T: AZRTAZ22

İddiəçilərin tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:
- tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;
- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- tender təklifi (zərflərin açıldığı gündən ən əzi 40 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- tender təklifi qiymətinin 2 faizi həcmində (teklifin təminatı) bank zəmanəti (zərflərin açıldığı gündən ən əzi 70 bank günü müddətində qüvvədə olmalıdır);

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı tərəfindən “Ev təsərrüfatlarının maliyyə davranışı və niyyətləri” sorğusunun keçirilməsi ilə bağlı xidmətin satın alınması ilə əlaqədar elan edilmiş açığ tender üzrə Tender komissiyasının 19 noyabr 2018-ci il tarixli qərarına əsasən “Elmi-Tədqiqat və Statistik İnnovasiyalar Mərkəzi” MMC qalib elan edilmişdir. Qalib şirkət ilə satınalma müqaviləsi imzalanmışdır.

Tender komissiyası

TANAP

Azərbaycanın təşəbbüsü və liderliyi ilə həyata keçirilən möhtəşəm layihə

Əvvəl 1-ci səh.

2014-cü ilin ortalarında layihələndirmə işləri, aradırmalar tamamlanmışdır. Sonra mühəndis-layihələndirmə, təchizat-tedarük, tikinti-idarəçilik müqaviləsi imzalanmış və kamərin detallarının layihələndirilməsinə başlanmışdır. 2015-ci il martın 17-də isə Türkiyənin Qars vilayətinin Selim rayonunda TANAP-in təməli qoyulmuşdur. Mərasimə Azərbaycanın, Türkiyənin və Gürcüstanın dövlət başçıları iştirak etmişlər.

Lakin TANAP təkca region üçün deyil, həm də bütün Avrasiya məkanı üçün önəm daşıyan layihədir. Azərbaycan qazının Avropaya yolu məhz TANAP-in vasitəsilə Türkiyədən keçir. Avropanın bu qaza böyük ehtiyacı var. Ümumiyyətlə, dünyada qaza olan tələbat getdikcə artır. Müxtəlif neft regionlarında istismar olunan qaz yataqlarının ehtiyatları getdikcə azalır. Yeni yataqlar isə heç də tez-tez keşif olunmur. Bu baxımdan Xəzərin Azərbaycan sektorundakı zəngin “Sahdaniz” qaz-kondensat yatağının ehtiyatları daha mühüm əhəmiyyət keşb edir. O, 1,2 trilyon kubmetr mavi yanancaq sürətində malik olan, “Cənub qaz dəhlizi”nin ehtiyatı mənbəyini təşkil edən möhtəşəm yataqdır.

“Sahdaniz-2” çarçivəsində ildə 16 milyard kubmetr qazın əldə olunacağı gözlənilir ki, bunun 6 milyard kubmetri Türkiyəyə, 10 milyard kubmetri TANAP vasitəsilə TAP-a ötürülərək Avropaya ixrac ediləcək. Daha sonra neql olunan qaz həcmi artacaq, 2023-cü ildə 23 milyard kubmetrə, 2026-cı ildə 31 milyard kubmetrə çatacaq.

Başqa sözlə, TANAP Azərbaycanın təşəbbüsü və liderliyi ilə həyata keşirilən layihədir. Bu layihə ölkəmizin yaradığı beynəlxalq əməkdaşlıq və tərəfdaşlıq formatını daha da təkmilləşdirmişdir. Belə ki, layihədə Azərbaycanın SOCAR, Türkiyənin BOTAŞ və Böyük Britaniyanın BP şirkətləri tərəfdaşlıq edirlər. Daha önəmli bir faktın biridir ki,

TANAP-in əhəmiyyəti təkca Türkiyədəki istehlakçılara mavi yanancaq çatdırmaqla bitmir. Kamərin Türkiyədən keçirərək Avropaya ixrac etdiyi qazın 9 iri şirkət tərəfindən alınması nəzərdə tutulub. Bunlar ingilis-holland “Shell” şirkəti, Bolqarıstanın “Bulgargaz”, Yunanıstanın DEPA, Almaniyanın “Uniper”, Fransanın “Engie”, İtaliyanın “Ena” şirkətləridir.

2020-ci ildə TANAP-in neql edəcəyi mavi yanancaq hazırda tikintisi müvəffəqiyyətlə aparılan TAP qəbul edəcək. Azərbaycan qazının ixrac yolları saxələnsək, Hazırda “Cənub qaz dəhlizi”ndə 7 ölkə - Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiyə, Yunanıstan, Bolqarıstan, İtaliya və Albaniya iştirak edir. Daha üç Balkan ölkəsinin - Xorvatiya, Monteneqro, Bosniya və Herseqovinanın da növbəti mərhələlərdə layihəyə qoşulacaqları istisna deyil. “Cənub qaz dəhlizi” gələcəkdə Azərbaycan qazının Almaniya, Fransa, Böyük Britaniya, İsveçrə və Avstriya kimi ölkələrə çatdırılması üçün də böyük imkan yaradır.

TANAP-in açılışında Prezident İlham Əliyev bunlarla bağlı demişdir: “TANAP-in istismara verilməsi qonşu və dost ölkələr üçün gözəl imkan yaradır. TANAP 7 ölkəni, bir çox şirkətləri birləşdirir. “Cənub qaz dəhlizi”nin ayrılmas hessasi olan TANAP bu gün və gələcəkdə enerji təhlükəsizliyi məsələlərinin həlli üçün əvəzolunmaz infrastruktur layihəsidir”.

Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan da TANAP-ı Azərbaycanla Türkiyə arasında etimadın, coxtərəfli əməkdaşlığın göstəricisi adlandırmışdır. Bildirmişdir ki, Türkiyə və Azərbaycan TANAP layihəsinin reallaşdırılmasını elan edəndə bir çoxdan bu na inanmışdır. Lakin bu iki ölkə indiyədək bir sıra mühüm, strateji layihələr həyata keşirmişdir. O cümlədən TANAP da regionun inkişafına kömək edəcək: “TANAP-in sayəsində Türkiyə enerji bazasının vacib oyuclarından birinə çevrilir. Mən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə belə mühüm layihənin reallaşdırılmasına görə təşəkkürümü bildirirəm”.

Azərbaycan qazının bir çox ölkələrdəki istehlakçılara üçün çox gərəklili olduğunu Avropa Komissiyasının enerji birliyi vitse-prezidenti Maros Şefçovic də vurğulmuşdur. “Cənub qaz dəhlizi”nin uzun hessasi olan TANAP-in istismara verilməsini mühüm mərhələ kimi dəyərləndirmişdir: “Xəzər təbii qaz artıq kommersiya əsasında Türkiyə bazarına çatdırılır... Bu gün biz niyyətləri reallığa çeviririk və Enerji İttifaqı ilə daha bir nəzərəcarpacaq nəticəni veririk. “Cənub qaz dəhlizi” enerji təchizatçıları və marşrutlarını saxələndirməklə Cənub-Sərqi Avropa və Cənubi İtaliya kimi ən hessas bölgələr də daxil omlaqla Avropa İttifaqının enerji təhlükəsizliyi baxımından strateji əhəmiyyət keşb edir. Biz hamımız Xəzər regionu və Avropa İttifaqı bazarı arasında bu “körpü”dən yararlanma bilərik. Bu, uqur qazanmaq üçün birgə maraqlı doğurdur”.

TANAP mühim təməllə əsaslanan kamərdir və onun uqurla istismar ediləcəyinə şübhə yoxdur. Çünki yaranan böyük dəhlizin başlanğıcında Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft, Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kamərləri kimi möhtəşəm layihələrin təcrübəsi dayanır. TANAP fəaliyyət göstərdiyi qısa müddətdə artıq özünü təsdiq etmişdir. Yarım ildən çoxdur ki, bu boru xətti ilə “Sahdaniz-2” layihəsinin qazı ahangdar və təhlükəsiz neql olunur.

Flora SADIQLI, “Azərbaycan”

B İ L D İ R İ Ş

İtaliya Respublikasının Azərbaycan Respublikasındakı Səfirliyi 13 dekabr 2018-ci il tarixdə səfirliyin rəsmi internet sahifəsində “İtaliyaya giriş vizası ilə bağlı xidmətlərin göstərilməsi üzrə” autorsinq elanı etdiyini bildirir.

Ətraflı məlumatı bu linkdən əldə edə bilərsiniz: https://ambaku.esteri.it/ambasciata_baku/it/informazioni_e_servizi/amministrazione%20trasparente/bandi-di-gara.html

İtaliya Respublikasının Azərbaycan Respublikasındakı Səfirliyi

«AZƏRBAYCAN» qəzetinin reklam xidməti
539-49-20

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin sədri Əhliman Əmiraslanov Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti Maliyyə və maliyyə institutları kafedrasının müdiri, professor Əvəz Ələkbərova əzizi

QƏNİRƏ XANIMIN
vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Milli Məclisin deputatı Rafiq Məmmədşəhsoev Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti Maliyyə və maliyyə institutları kafedrasının müdiri, professor Əvəz Ələkbərova əzizi

QƏNİRƏ XANIMIN
vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

İqtisadiyyat Nazirliyi İqtisadi İslahatlar Elmi Tədqiqat İnstitutunun kollektivi iş yoldaşları Yanar Hüseynovaya atası

FƏRƏC MÜƏLLİMİN
vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

“İcraçı Kredit Agentliyi” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyət Bank olma-nın Kredit Təşkilatının İdarə Həyati və kollektivi təşkilatın sabiq əməkdaşı

TOFIQ RƏŞİD OĞLU BABAYEVİN
vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

M.Ə.Əfəndiyev adına 2N-lı şəhər klinik xəstəxanasının kollektivi xəstəxananın nevrologiya şöbəsinin müdiri Afaq Əliyevaya əzizi

MUSTAFA NƏSİBOVUN
vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Beynəlxalq aləm HADİSƏLƏR, FAKTLAR

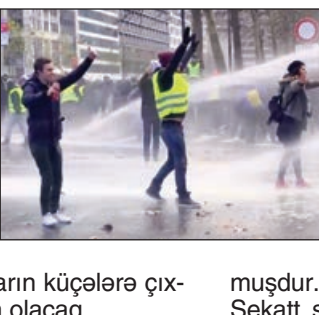

Budapestdə nümayişçiləri gözyaşardıcı qazla qovdular

Əmək qanunvericiliyinə dəyişikliklərə qarşı çıxan Macarıstan sakinləri ölkə parlamentinin binasına soxulmuş çəhd etmişlər. Nümayiş dağıtmaq üçün polis gözyaşardıcı qazdan istifadə etmişdir. Bu barədə TASS agentliyi xəbər verir. Kütülvə etiraz aksiyaları ötən çərşənbə günü başlamışdır. Etiraza səbəb hökumətin qeyri-populyar tədbirləri olmuşdur. Parlamentdə səsvərinin nəticələri macar gəncləri hiddətləndirdiyindən onlar küçələrə çıxmışdılar. Bezi etirazçılar maskada olmuşlar. Onlar polislərə hücum etmiş, yol nişanlarını sındırmış və tüstü şağqaları yandırmışlar. Polis parlamentin binasını mühasirəyə almış və yolları bağlamışdır. Asayışı təmin etmək üçün xüsusi təyinatlı dəstə də cəlb edilmişdir.

Fransa hökuməti etiraz aksiyalarını dayandıрмаğa çağırır

Fransa hökumətinin nümayəndəsi Benjamin Grivo Strasburqda baş vermiş terror hücumundan sonra “sarı jiletlər”i yeni etiraz aksiyalarını təşkil etməməyə çağırmışdır. O, CNEWS telekanalına müsahibəsində bildirmişdir ki, “sarı jiletlər” buquna təyin olunmuş aksiyaları ləğv etməmişlər və ona görə adamların küçələrə çıxmasının qarşısını almaq çətin olacaq.

Bu arada “sarı jiletlər” bütün ölkədə, ilk növbədə Parisdə yeni etiraz aksiyalarının davam etdirilməsinin zəruriliyi barədə bəyannatlarla çıxış etmişlər. Xatırladaq ki, ötən çərşənbə axşamı Strasburqda törədilmiş terror aktı nəticəsində dörd nəfər həlak olmuşdur. Silahlı hücumda şübhəli bilinən Şərif Şekatt saxlanılarkən polis tərəfindən öldürülmüşdür. Yerli DNA qəzetinin xəbərinə görə, biçə və tapança ilə silahlanmış 29 yaşlı Şekatt Strasburğun Neydorf rayonunun Lazaret küçəsində güllələnmişdir. O, birinci olaraq polisə hücum etmiş və cavab atəşi ilə öldürülmüşdür. Polisler arasında zərərçəkən olmuşdur.

“France Info” radiostansiyasının xəbərinə görə, Şekatt anbarda gizlənmişdir. Ekologiya naziri Fransua de Ruyi “Public Senat” telekanalına müsahibəsində “sarı jiletlər”in aksiyalarının tam dayandırılmalı olduğunu vurğulamışdır. Fransa Milli Assambleyasının spikeri Riçard Ferrand “France Inter” telekanalına demişdir ki, Prezident Emmanuel Makron “sarı jiletlər”in təhlükəsinə cavab verməli və ona görə aksiyalara son qoyulmalıdır.

Malidə 40-dan çox dinc sakin öldürüldü

Malinin şərqində cihadçıların hücumu zamanı 40-dan çox dinc sakin həlak olmuşdur. Bu barədə yerli “MaliJet” portalı xəbər verir. Məlumatla görə, Qao regionunun iki yaşayış məntəqəsi hücumu məruz qalmışdır. Yerli “Azavadin” çirçəklənməsi uğrunda hərəkat” (MSA) təşkilatından bildirmişlər ki, bir qrup ekstremist motosiklərdə evlərə od vurmuş və sonradan sakinləri güllələmişdir. Ümumilikdə 42 nəfər, o cümlədən iki uşaq hücumun qurbanı olmuşdur.

MSA 2016-cı ildə regiondakı tuareq qəbilələrinin milli azadlıq hərəkatının keçmiş iştirakçıları tərəfindən yaradılmışdır. Malidə böhran 2011-ci ildə qonşu Liiviya Müəmmər Qəzzafı rejiminin devrilməsi nəticəsində baş vermişdir. O vaxt tuareq qəbilələrindən olan qaçaqınlar Maliyyə üz tutmuşdular. Sonradan onlar ölkənin şimal hissəsini tutaraq orada müstəqil Azavad dövləti elan etmişdilər. Bir müddət keçdikdən sonra ekstremistlər tuareqləri həmin ərazidən qovmuşlar.

Bu il ABŞ-da 30 nəfərə yaxın adam edilib

2018-ci ildə ABŞ-da edam olunmuş məhbusların sayı 1990-cı illərdən bəri xeyli azalmışdır. Buna Ölüm Cəzaları üzrə İnformasiya Mərkəzinin yaydığı təhqiqatın nəticələri dəlalat edir. Təhqiqatda deyilir ki, bu il ABŞ-da 25 illik dövrdə edam olunmuş adamların sayının 30 nəfərədən aşağı olduğu üç ildən biridir. Eyni zamanda, 2018-ci ildə 42 ölüm hökmü çıxarılmışdır ki, bu da belə hökmlərin sayının azalması tendensiyasını təsdiqləyir. 1990-cı illərdə ölkədə hər il təxminən 300 nəfər ölüm cəzasına məhkum edilirdi. Hökmlərin əksəriyyəti Florida və Texasda çıxarılmışdır. Hazırda ölüm cəzasına məhkum olunmuş 2500-ə yaxın məh-

İraqın şimalında terrorçuların obyektləri məhv edildi

Türkiyə Silahlı Qüvvələri İraqın şimalında terrorçuların obyektlərini məhv etmək üçün əməliyyat keşirmişdir. 30-dan çox obyekt məhv edilmişdir. Bu barədə “Anadolu” agentliyi xəbər verir. Antiterror əməliyyatında Türkiyə hərbi hava qüvvələrinin 20-dən çox təyyarəsi, habelə pilotsuz uçuş aparatları və yanacaqoldurma təyyarələri iştirak etmişdir. Hava hücumunun hədəfləri kəşfiyyat məlumatları əsasında müəyyənləşdirilmişdir. Dinc sakinlər zərər dəyməməsi üçün bütün lazımi tədbirlər görülmüşdür. Müdafiə naziri Hulusi Akar və qoşun növlərinin komandanları Türkiyə hərbi hava qüvvələrinin qərarından antiterror əməliyyatının gedişini müşahidə etmişlər. Akarın dediyinə görə, ordu qarşıya qoyulmuş bütün vəzifələri yerinə yetirmişdir və yeni əməliyyatlara hazırdır.

BAŞ REDAKTOR Bəxtiyar SADIQOV
Ünvan: AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətləbi prospekti, 529-cu məhəllə, IV mərtəbə
Telefonlar: Qəbul otağı - 539-68-71, Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30, 538-97-96, Məsuliyyətli - 539-43-23, Məsuliyyətli müavini - 539-44-91, Parlament və siyasi şöbə - 539-72-39, 539-84-41, 539-21-00, İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55, Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi - 432-37-68, Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60, Reklam şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11, Kompüter mərkəzi - 538-20-87, Fotolüstrasiya şöbəsi - 538-84-73, Məhsulət - 539-59-33, Faks - (+994 12) 5398441
Qeydiyyat nömrəsi 1
“Azərbaycan” qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnməsi, “Azərbaycan” nəşriyyatında çap edilmişdir
Rəsmi sənəd və çıxışlarda sənədlərlə bərabər, dərəcə üçün göndərilən digər yazılarda fikirlər də Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir
Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır
Gündəlik qəzet
Tiraj 8412
Sifariş 3724